

Dansk udgave

Retsforskrifter

59. årgang

26. november 2016

Indhold

II Ikke-lovgivningsmæssige retsakter

FORORDNINGER

- ★ **Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/2071 af 22. september 2016 om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 for så vidt angår metoderne til overvågning af CO₂-emissioner og reglerne for overvågning af andre relevante oplysninger ⁽¹⁾** 1
- ★ **Kommissionens delegerede forordning (EU) 2016/2072 af 22. september 2016 om verifikationsaktiviteter og akkreditering af verifikatorer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport ⁽¹⁾** 5
- ★ **Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/2073 af 23. november 2016 om godtgørelse af bevillinger, der er fremført fra regnskabsåret 2016 i overensstemmelse med artikel 26, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013** 25
- ★ **Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/2074 af 25. november 2016 om ændring af forordning (EU) nr. 37/2010 for så vidt angår stoffet »aluminiumsalicylat, basisk« ⁽¹⁾** 29
- ★ **Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/2075 af 25. november 2016 om tildeling af ekstra havdage til Spanien i ICES-afsnit VIIIc og IXa undtagen Cadizbugten** 32

- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/2076 af 25. november 2016 om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager 34

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

DA

De akter, hvis titel er trykt med magre typer, er løbende retsakter inden for landbrugspolitikken og har normalt en begrænset gyldighedsperiode.

Titlen på alle øvrige akter er trykt med fede typer efter en asterisk.

AFGØRELSER

- ★ Rådets afgørelse (EU) 2016/2077 af 17. oktober 2016 om den holdning, som skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på 70. samling i Komitéen til Beskyttelse af Havmiljøet (IMO) og 97. samling i Komitéen for Sikkerhed på Søen, når det gælder vedtagelsen af ændringerne af MARPOL-konventionens bilag VI, SOLAS-regel II-1, SOLAS-regel III/1.4, III/30 og III/37, SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10, SOLAS-regel II-1/3-12, STCW-konventionen og -koden, koden for brandsikkerhedssystemer og koden for det udvidede synsprogram fra 2011 36
 - ★ Kommissionens afgørelse (EU) 2016/2078 af 4. juli 2016 om statsstøtte SA.41617 — 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)) gennemført af Nederlandene med hensyn til den professionelle fodboldklub NEC i Nijmegen (meddelt under nummer C(2016) 4048)⁽¹⁾ 40
-

Berigtigelser

- ★ Berigtigelse til Rådets afgørelse (EU) 2016/1970 af 29. september 2016 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og New Zealand på den anden side (EUT L 304 af 11.11.2016) 52

⁽¹⁾ EØS-relevant tekst

II

(Ikke-lovgivningsmæssige retsakter)

FORORDNINGER

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2016/2071

af 22. september 2016

om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 for så vidt angår metoderne til overvågning af CO₂-emissioner og reglerne for overvågning af andre relevante oplysninger

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 af 29. april 2015 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport og om ændring af direktiv 2009/16/EF⁽¹⁾, særlig artikel 5, stk. 2, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Forordning (EU) 2015/757 fastlægger regler for præcis overvågning, rapportering og verifikation af emissioner af kuldioxid (CO₂) og af andre relevante oplysninger fra skibe, som ankommer til, opholder sig i eller forlader havne i en medlemsstats jurisdiktion, med henblik på at fremme reduktionen af CO₂-emissioner fra søtransport på omkostningseffektiv vis.
- (2) Bilag I til forordning (EU) 2015/757 fastsætter metoder til overvågning af CO₂-emissioner på grundlag af brændstofforbrug. Bilag II til forordning (EU) 2015/757 fastsætter regler om »overvågning af andre relevante oplysninger«.
- (3) Del A i bilag I til forordning (EU) 2015/757 fastsætter, at CO₂-emissionerne beregnes ved at multiplicere emissionsfaktorer med brændstofforbruget, der bestemmes efter metode A (bunkerleveringsattester og periodiske opgørelser af brændstoftanke), metode B (overvågning af bunkertanke om bord) og metode C (flowmålere for de relevante forbrændingsprocesser), som beskrevet i del B i samme bilag. IMO-resolutionen⁽²⁾ om retningslinjer for metoden til beregning af det opnåede energieffektivitetsdesignindeks (EEDI) for nye skibe fastlægger en række standardværdier for emissionsfaktorer for standardbrændstoffer, der anvendes om bord på skibe. Disse standardværdier kan benyttes til at beregne CO₂-emissionerne fra søtransport. Ved at lade skibene anvende disse standardværdier til at overvåge og rapportere om deres CO₂-emissioner i overensstemmelse med bilag I til forordning (EU) 2015/757 sikrer man både en enkel reguleringstilgang og en harmoniseret gennemførelse.
- (4) Ifølge overvågningsmetoderne A, B og C skal selskaberne ved bestemmelse af brændstoppåfyldningsmængden eller brændstofmængden i brændstoftankene foretage en omregning fra volumen til masse ved hjælp af faktiske brændstofdensitetsværdier. I henhold til bilag I, del B, punkt 2, femte afsnit, litra c), kan selskaber, der anvender metode B, bestemme den faktiske densitet ud fra densiteten målt i en testanalyse foretaget på et godkendt brændstoftestlaboratorium, hvis et sådant findes. Ved at udvide denne mulighed til at omfatte selskaber, der

⁽¹⁾ EUT L 123 af 19.5.2015, s. 55.

⁽²⁾ MEPC 245 (66) 2014.

anvender metoderne A og C, sikrer man en harmoniseret anvendelse af disse tre overvågningsmetoder i overensstemmelse med ISO-standard 3675:1998 ⁽¹⁾. Dette vil også fuldt ud afspejle praksis i sektoren og øge sammenligneligheden for så vidt angår det brændstofforbrug, der overvåges ved hjælp af de pågældende tre metoder.

- (5) »Kaj-til-kaj«-princippet vil skabe større klarhed og en harmoniseret metode til registrering af sejladsers præcise afgang- og ankomststed. Dette vil forbedre de parametre, der anvendes til at overvåge tiden til søs og den tilbagelagte distance som angivet i del A, punkt 1, litra a) og b), i bilag II til forordning (EU) 2015/757, og afspejle praksis i sektoren.
- (6) IMO's retningslinjer for frivillig brug af energieffektivitetsindekset for skibe under sejlads (EEOI) ⁽²⁾ og CEN-standard EN 16258 (2012) ⁽³⁾ giver ro-ro-skibe mulighed for at overvåge og rapportere om deres fragt på grundlag af den faktiske fragtmasse. Tilføjes af denne parameter til dem, der er fastsat i del A, punkt 1, litra e), i bilag II til forordning (EU) 2015/757, vil afspejle praksis i sektoren bedre og derfor lette overvågningen.
- (7) I overensstemmelse med Kommissionens sædvanlige praksis for høring af eksperter i den forberedende fase af delegerede retsakter er der inden for rammerne af European Sustainable Shipping Forum (ESSF) nedsat en undergruppe vedrørende overvågning, rapportering og verifikation inden for søtransport, der omfatter eksperter fra medlemsstaterne, erhvervslivet og civilsamfundet. Arbejdsgruppen har udpeget en række internationale og europæiske standarder og internationale regler samt videnskabelige og tekniske fremskridt og har anbefalet, at de omfattes af denne forordning. Undergruppens udkast til anbefalinger om disse aspekter blev godkendt af ESSF's plenarforsamling den 28. juni 2016.
- (8) Bilag I og II til forordning (EU) 2015/757 bør derfor ændres —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Bilag I og II til forordning (EU) 2015/757 ændres som anført i bilaget til nærværende forordning.

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. september 2016.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

⁽¹⁾ ISO 3675:1998: Råolie og flydende olieprodukter — Laboratoriebestemmelse af massefylde — Hydrometern metode.

⁽²⁾ MEPC.1/Circ.684: IMO's retningslinjer for frivillig brug af energieffektivitetsindekset for skibe under sejlads (EEOI).

⁽³⁾ Metode til beregning og erklæring af energiforbrug og drivhusgasemissioner inden for transportsektoren (gods- og passagertransport).

BILAG

I bilag I og II til forordning (EU) 2015/757 foretages følgende ændringer:

1) I bilag I foretages følgende ændringer:

a) Del A affattes således:

»A. BEREGNING AF CO₂-EMISSIONER (ARTIKEL 9)

Ved beregning af CO₂-emissioner skal selskaberne anvende følgende formel:

Brændstofforbrug × emissionsfaktor

Brændstofforbruget skal omfatte brændstof forbrugt af hovedmotorer, hjælpemotorer, gasturbiner, kedler og inertgasgeneratorer.

Brændstofforbrug i havne, mens skibet ligger til kaj, beregnes særskilt.

Der anvendes følgende standardværdier for emissionsfaktorer for brændstof, der anvendes om bord:

Brændstoftype	Reference	Emissionsfaktor (t-CO ₂ /t-brændstof)
1. Diesel/dieselolie	ISO 8217 kategori DMX — DMB	3,206
2. Let fuelolie	ISO 8217 kategori RMA — RMD	3,151
3. Svær fuelolie	ISO 8217 kategori RME — RMK	3,114
4. Flydende gas (LPG)	Propan	3,000
	Butan	3,030
5. Flydende naturgas (LNG):		2,750
6. Methanol		1,375
7. Ethanol		1,913

Der anvendes relevante emissionsfaktorer for biobrændstoffer, alternative ikkefossile brændstoffer og andre brændstoffer, for hvilke der ikke er fastsat standardværdier.«

b) I del B foretages følgende ændringer:

i) Punkt 1, femte afsnit, litra b), affattes således:

»b) den af brændstoffleverandøren målte densitet ved brændstofpåfyldning og registreret på fakturaen for brændstoffet eller bunkerleveringsattesten«.

ii) I punkt 1, femte afsnit, tilføjes følgende som litra c):

»c) densiteten målt i en testanalyse foretaget på et godkendt brændstofftestlaboratorium, hvis et sådant findes.«

iii) Punkt 3, fjerde afsnit, litra b), affattes således:

»b) den af brændstoffleverandøren målte densitet ved brændstofpåfyldning og registreret på fakturaen for brændstoffet eller bunkerleveringsattesten«.

iv) I punkt 3, fjerde afsnit, tilføjes følgende som litra c):

»c) densiteten målt i en testanalyse foretaget på et godkendt brændstofftestlaboratorium, hvis et sådant findes.«

2) I del A, punkt 1, i bilag II foretages følgende ændringer:

(a) Litra a), første punktum, affattes således:

»dato og tidspunkt for afgang fra kaj og ankomst til kaj skal angives ifølge Greenwich Mean Time (GMT/UTC).«

(b) Litra b), sidste punktum, affattes således:

»Den tilbagelagte distance bestemmes som afstanden fra kaj i afgangshavnen til kaj i ankomsthavnen og angives i sømil.«

(c) Litra e), første afsnit, affattes således:

»for ro-ro-skibe defineres fragtmængden som massen af fragt om bord, beregnet som den faktiske masse eller som antallet af fragtenheder (lastbiler, biler osv.) eller optagne banemetre multipliceret med standardværdier for deres vægt.«

KOMMISSIONENS DELEGEREDE FORORDNING (EU) 2016/2072**af 22. september 2016****om verifikationsaktiviteter og akkreditering af verifikatorer i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 af 29. april 2015 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport og om ændring af direktiv 2009/16/EF⁽¹⁾, særlig artikel 15, stk. 5, og artikel 16, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved artikel 15, stk. 5, og artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) 2015/757 tillægges Kommissionen beføjelse til at vedtage delegerede retsakter, hvori der fastsættes yderligere regler for verifikationsaktiviteter henholdsvis metoderne til akkreditering af verifikatorer. Da disse aktiviteter og metoder i høj grad hænger sammen, anvendes begge retsgrundlag i nærværende forordning.
- (2) Gennemførelsen af artikel 15, stk. 5, i forordning (EU) 2015/757 forudsætter overordnede rammeregler for at sikre, at vurderingen af overvågningsplaner og verifikationen af emissionsrapporter, der er udarbejdet i overensstemmelse med samme forordning, udføres på en harmoniseret måde af verifikatorer, der besidder den tekniske kompetence til at udføre den betroede opgave på en uafhængig og uvildig måde.
- (3) I forbindelse med gennemførelsen af artikel 16, stk. 3, i forordning (EU) 2015/757 er det nødvendigt at sikre synergi mellem den samlede ramme for akkreditering, der blev oprettet ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008⁽²⁾, og de særlige træk ved verifikations- og akkrediteringsaktiviteter, der kendetegner CO₂-emissioner fra søtransport. I overensstemmelse med artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2015/757 finder forordning (EF) nr. 765/2008 anvendelse på de aspekter af akkrediteringen af verifikatorer, som ikke er omhandlet i forordning (EU) 2015/757.
- (4) For at sikre, at de rapporterede data er robuste og pålidelige, er det nødvendigt at sikre, at uafhængige og kompetente verifikatorer udfører verifikationen. For verifikations- og akkrediteringssystemet bør unødvendig overlapning undgås mht. procedurer og organisationer, som er oprettet i medfør af Unionens øvrige retsinstrumenter, fordi det kunne øge byrden for medlemsstaterne eller økonomiske aktører. Det er derfor hensigtsmæssigt at trække på bedste praksis fra anvendelsen af harmoniserede standarder, som er vedtaget af Den Europæiske Standardiseringsorganisation på grundlag af et mandat udstedt af Kommissionen i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF⁽³⁾ (såsom de harmoniserede standarder vedrørende krav til drivhusgasvaliderings- og verifikationsorganer til brug ved akkreditering eller andre former for anerkendelse og vedrørende generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer, hvis referencer er blevet offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende*), samt Dokument EA-6/03 og andre tekniske dokumenter, der er udviklet af Den Europæiske Organisation for Akkreditering.
- (5) Verifikatorernes opgaver og aktiviteter bør klart defineres i de harmoniserede regler for vurdering af overvågningsplaner og i forbindelse med verifikation af emissionsrapporter og verifikatorernes udstedelse af overensstemmelsesdokumenter.

⁽¹⁾ EUT L 123 af 19.5.2015, s. 55.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 765/2008 af 9. juli 2008 om kravene til akkreditering og markedsovervågning i forbindelse med markedsføring af produkter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 339/93 (EUT L 218 af 13.8.2008, s. 30).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester (EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37).

- (6) Ved vurderingen af en overvågningsplan bør verifikatorer udføre en række aktiviteter for at evaluere fuldstændigheden, relevansen og overensstemmelsen af det pågældende selskabs forelagte oplysninger for så vidt angår skibets overvågnings- og rapporteringsproces, således at de kan konkludere, om planen er i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757.
- (7) I henhold til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927 ⁽¹⁾ kan selskaber ved fremsendelsen af skibets overvågningsplan henvise til oplysninger om skibets eksisterende procedurer og kontroller, som er omfattet af harmoniserede kvalitets-, miljø- og energistyringsstandarder (f.eks. EN ISO 9001:2015, EN ISO 14001:2015, EN ISO 50001:2011) eller i henhold til den internationale kode for sikker skibsdrift (ISM-koden) ⁽²⁾ eller en forvaltningsplan for skibes energieffektivitet (SEEMP) ⁽³⁾. For at sikre en strømlinet tilgang bør verifikatorer kunne tage disse i betragtning i det omfang, de er relevante for overvågning og rapportering af data i medfør af forordning (EU) 2015/757 og nærværende forordning.
- (8) Tilvejebringelse af dokumenter og udveksling af relevante oplysninger mellem selskaber og verifikatorer er afgørende for alle verifikationsprocessens aspekter og navnlig for vurderingen af overvågningsplanen, risikovurderingen og verifikationen af emissionsrapporten. Det er nødvendigt at etablere et sæt harmoniserede krav angående tilvejebringelse af oplysninger og dokumenter, som skal stilles til rådighed for verifikatoren inden vedkommende påbegynder sine verifikationsaktiviteter og på andre tidspunkter i løbet af verifikationen.
- (9) Verifikatoren bør benytte en risikobaseret tilgang ved verifikationen af emissionsrapporten i overensstemmelse med artikel 15, stk. 1, 2 og 3, i forordning (EU) 2015/757. En analyse af de rapporterede datas tilbøjelighed til potentielt at indeholde væsentlige ukorrekte angivelser er en vigtig del af verifikationsprocessen og er afgørende for, hvordan verifikatoren bør udføre sine aktiviteter.
- (10) Alle dele af processen, hvormed emissionsrapporter verificeres, og herunder anlægsbesøg hænger tæt sammen med resultatet af analysen af risikoen for ukorrekte angivelser. Verifikatoren bør pålægges at tilpasse en eller flere verifikationsaktiviteter i lyset af de resultater og oplysninger, der opnås under verifikationsprocessen, for at opfylde kravene om at opnå en rimelig sikkerhed.
- (11) For at sikre sammenhæng i og sammenlignelighed af overvågede data over tid i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i forordning (EU) 2015/757 bør den overvågningsplan, der er blevet vurderet som tilfredsstillende, udgøre verifikatorens referencepunkt ved vurderingen af et skibs emissionsrapport. Verifikatoren bør vurdere, om planen og de fornødne procedurer er gennemført korrekt. Vedkommende underretter selskabet om eventuelle afdækkede tilfælde af manglende overensstemmelse eller ukorrekte angivelser. Verifikatoren rapporterer ikke-korrigerede, ukorrekte angivelser eller tilfælde af manglende overensstemmelse, der fører til væsentlige fejl i en verifikationsrapport, sammen med en angivelse af, at emissionsrapporten ikke er i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757 og nærværende forordning.
- (12) Alle aktiviteter i processen til verifikation af emissionsrapporten er indbyrdes forbundne og bør munde ud i, at der udstedes en verifikationsrapport med en erklæring om resultatet af verifikationen. Niveaue af sikkerhed bør stå i forhold til dybden og detaljeringsgraden af verifikationsaktiviteterne og verifikationserklæringens ordlyd. Harmoniserede krav angående udførelsen af verifikationsaktiviteter og verifikationsrapporterne ville sikre, at alle verifikatorer anvender samme standarder.
- (13) Verifikationsaktiviteter og herunder vurdering af overvågningsplaner og verifikation af emissionsrapporter bør udføres af kompetente verifikatorer og kompetent personale. For at sikre, at det involverede personale er kompetent til at udføre de betroede opgaver, bør verifikatorer oprette og løbende forbedre interne processer. Kriterierne for at fastslå, om en verifikator er kompetent, bør være ens i alle medlemsstater og bør være verificerbare, objektive og gennemskuelige.
- (14) For at fremme et højt kvalitetsniveau for verifikationsaktiviteter bør der fastsættes harmoniserede bestemmelser for at fastslå, om en verifikator er kompetent, uafhængig og uvildig, og at vedkommende dermed er kvalificeret til at udføre de fornødne aktiviteter.

⁽¹⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927 af 4. november 2016 om skabeloner til overvågning af planer, emissionsrapporter og overensstemmelsesdokumenter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport (EUT L 299 af 5.11.2016, s. 1).

⁽²⁾ Vedtaget af Den Internationale Søfartsorganisation (IMO) ved resolution A.741(18).

⁽³⁾ Regel 22 i bilag VI til MARPOL-konventionen.

- (15) Overordnede rammeregler for akkreditering af juridiske enheder er nødvendig for at sikre, at verifikatorer besidder den tekniske kompetence til at udføre de betroede opgaver på en uafhængig og uvildig måde og i henhold til de krav og principper, der er fastsat i forordning (EU) 2015/757, forordning (EF) nr. 765/2008 og nærværende forordning.
- (16) I overensstemmelse med artikel 16, stk. 2, i forordning (EU) 2015/757 bør artikel 4 til 12 i forordning (EF) nr. 765/2008 finde anvendelse på generelle principper for og krav til nationale akkrediteringsorganer.
- (17) I overensstemmelse med Kommissionens sædvanlige praksis for høring af eksperter i forbindelse med udarbejdelsen af delegerede retsakter er der inden for rammerne af European Sustainable Shipping Forum (ESSF) nedsat en undergruppe ved navn »MRV shipping verification and accreditation experts«, der omfatter eksperter fra medlemsstaterne, erhvervslivet og andre relevante organisationer, herunder civilsamfundet. Undergruppen henstillede til, at en række elementer skal være omfattet af denne forordning. ESSF's plenarforsamling godkendte dennes udkast til henstillinger vedrørende disse aspekter den 28. juni 2016 —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

KAPITEL I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Genstand

Ved denne forordning fastsættes bestemmelser om vurdering af overvågningsplaner og verifikation af emissionsrapporter. Den indeholder derudover krav med hensyn til kompetencer og procedurer.

Ved denne forordning fastsættes regler for nationale akkrediteringsorganers akkreditering af og tilsyn med verifikatorer i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008.

Artikel 2

Definitioner

I denne forordning forstås ved:

- 1) »akkreditering«: en attestering foretaget af et nationalt akkrediteringsorgan af, at en verifikator opfylder kravene i harmoniserede standarder, jf. artikel 2, nr. 9), i forordning (EF) nr. 765/2008, og kravene i nærværende forordning og dermed er kvalificeret til at udføre verifikationsaktiviteter i henhold til kapitel II
- 2) »afvigelse« en af følgende:
 - a) med henblik på at vurdere en overvågningsplan, at planen ikke opfylder kravene i artikel 6 og 7 i forordning (EU) 2015/757 og gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927
 - b) med henblik på at verificere en emissionsrapport, at CO₂-emissioner og andre relevante oplysninger ikke er rapporteret i overensstemmelse med den overvågningsmetode, som er beskrevet i en overvågningsplan, og som en akkrediteret verifikator har vurderet som tilfredsstillende
 - c) med henblik på akkreditering enhver af verifikatorens handlinger eller manglende handlinger, som er i modstrid med kravene i forordning (EU) 2015/757 og nærværende forordning
- 3) »rimelig sikkerhed«: et højt, men ikke absolut niveau af sikkerhed, udtrykt positivt i verifikationserklæringen, med hensyn til om emissionsrapporten, som er genstand for verifikation, er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- 4) »væsentlighedsgrad«: den kvantitative tærskel eller afskæringspunktet, hvorover verifikatoren anser ukorrekte angivelser, enten individuelt eller samlet, for væsentlige
- 5) »iboende risiko«: tilbøjeligheden for en parameter i emissionsrapporten til ukorrekte angivelser, der kan have væsentlig betydning, individuelt eller samlet, før der tages hensyn til effekten af eventuelle relaterede kontrolaktiviteter

- 6) »kontrolrisiko«: sandsynligheden for, at en parameter i emissionsrapporten har ukorrekte angivelser, der individuelt eller sammen med andre ukorrekte angivelser kan have væsentlig betydning, og som ikke forhindres eller opdages og korrigeres i tide af kontrolsystemet
- 7) »opdagelsesrisiko«: risikoen for, at verificatoren ikke opdager en væsentlig ukorrekt angivelse
- 8) »verifikationsrisiko«: risikoen (en funktion af iboende risiko, kontrolrisiko og opdagelsesrisiko) for at verificatoren fremsætter en upassende verifikationsudtalelse, når emissionsrapporten ikke er fri for væsentlige ukorrekte angivelser
- 9) »ukorrekte angivelser«: en udeladelse, urigtig oplysning eller fejl i de rapporterede data, bortset fra den tilladelige usikkerhed i henhold til forordning (EU) 2015/757 og under hensyntagen til de retningslinjer, der er udarbejdet af Kommissionen i forbindelse med disse spørgsmål
- 10) »væsentlig ukorrekt angivelse«: en ukorrekt angivelse, der ifølge verificatorens mening, individuelt eller sammen med andre ukorrekte angivelser, overskrider væsentlighedsgraden eller på anden måde kan have en indvirkning på de samlede rapporterede emissioner eller andre relevante oplysninger
- 11) »anlæg«: med henblik på at vurdere overvågningsplanen eller verificere et skibs emissionsrapport, de lokationer, hvor overvågningsprocessen er defineret og styret, herunder de lokationer, hvor relevante data og oplysninger kontrolleres og lagres
- 12) »intern verifikationsdokumentation«: al intern dokumentation, som en verifikator har indsamlet for at registrere skriftlig dokumentation og begrundelse for aktiviteter, der udføres for at vurdere overvågningsplanen eller verificere en emissionsrapport i henhold til denne forordning
- 13) »MRV-skibsfartsauditor«: et individuelt medlem af et verifikationshold, som er ansvarlig for at vurdere en overvågningsplan eller verificere en emissionsrapport
- 14) »uafhængig beslutningstager«: en person, som verificatoren har udpeget specifikt med henblik på at udføre aktiviteter i relation til intern gennemgang, og som tilhører den samme enhed, men som ikke har udført nogen af de verifikationsaktiviteter, der skal gennemgås
- 15) »teknisk ekspert«: en person, der leverer detaljeret viden og ekspertise om et specifikt emne, som er påkrævet for udførelsen af verifikationsaktiviteter i forbindelse med kapitel II og akkrediteringsaktiviteter i forbindelse med kapitel IV og V
- 16) »assessor«: en person, der er udpeget af et nationalt akkrediteringsorgan til individuelt eller som en del af et bedømmelseshold at udføre en vurdering af en verifikator
- 17) »ledende assessor«: en assessor, som får tildelt det overordnede ansvar for vurderingen af en verifikator i henhold til nærværende forordning.

Artikel 3

Overensstemmelsesformodning

En verifikator, som dokumenterer opfyldelsen af kriterierne i de relevante harmoniserede standarder i henhold til artikel 2, nr. 9), i forordning (EF) nr. 765/2008 eller dele heraf, hvortil der er offentliggjort en henvisning i *Den Europæiske Unions Tidende*, formodes at opfylde kravene i kapitel II og III i nærværende forordning, for så vidt som de gældende harmoniserede standarder dækker disse krav.

KAPITEL II

VERIFIKATIONSAKTIVITETER

AFSNIT 1

Vurdering af overvågningsplaner

Artikel 4

Selskabers oplysningspligt

1. Selskaber skal forelægge verificatoren deres skibs overvågningsplan ved hjælp af et skema svarende til skabelonen i bilag I til gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927. Hvis overvågningsplanen er affattet på et andet sprog end engelsk, skal de forelægge en oversættelse til engelsk.

2. Før vurderingen af overvågningsplanen påbegyndes, skal selskabet også forelægge verifikatoren følgende oplysninger som minimum:
 - a) relevant dokumentation eller en beskrivelse af skibets installationer og herunder certifikater for emissionskilder, de anvendte flowmålere (i givet fald) samt opstillede og ajourførte procedurer, processer eller flowdiagrammer, som ikke indgår i planen, når det er relevant, men hvortil der henvises i planen
 - b) i tilfælde af ændringer af overvågnings- og rapporteringssystemet af den art, der er omhandlet i artikel 7, stk. 2, litra c) og d), i forordning (EU) 2015/757, relevante ajourførte udgaver eller nye dokumenter, der åbner mulighed for at vurdere den ændrede plan.
3. Selskabet skal efter anmodning forelægge andre oplysninger, som verifikatoren anser for relevante for at udføre sin vurdering af planen.

Artikel 5

Vurdering af overvågningsplaner

1. Ved vurderingen af overvågningsplanen skal verifikatoren konstatere, hvorvidt oplysningerne i overvågningsplanen lever op til erklæringen angående fuldstændighed, nøjagtighed, relevans og overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757.
2. Verifikatoren skal som minimum:
 - a) vurdere, at selskabet har anvendt den relevante skabelon for overvågningsplanen, og at der er forelagt oplysninger om alle obligatoriske punkter, der er omhandlet i bilag I til gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927
 - b) verificere, at oplysningerne i overvågningsplanen på præcis og fyldestgørende vis beskriver emissionskilder og installeret måleudstyr om bord på skibet tillige med de indførte systemer og procedurer med henblik på at overvåge og rapportere de relevante oplysninger i henhold til forordning (EU) 2015/757
 - c) sikre, at der er indført passende overvågningsordninger i det tilfælde, at skibet ønsker at drage fordel af undtagelsen fra overvågning »pr. sejlads« af brændstofforbrug og CO₂-emissioner i henhold til artikel 9, stk. 2, i forordning (EU) 2015/757
 - d) i givet fald vurdere, om de oplysninger, selskabet har forelagt om elementer, procedurer eller kontrolforanstaltninger, der er gennemført som led i skibets eksisterende styringssystemer eller omfattet af harmoniserede, relevante kvalitets-, miljø- og styringsstandarder, er relevante for overvågning af CO₂-emissioner og andre relevante oplysninger samt rapportering i henhold til forordning (EU) 2015/757 og Kommissionens gennemførelsesforordning 2016/1928 ⁽¹⁾.
3. Ved vurderingen af overvågningsplanen kan verifikatoren gøre brug af forespørgsler, kontrol af dokumenter, observation og andre hensigtsmæssige revisionsteknikker.

Artikel 6

Anlægsbesøg

1. Verifikatoren skal foretage anlægsbesøg for at få en tilstrækkelig forståelse af de procedurer, som beskrives i overvågningsplanen, og validere, at oplysningerne heri er præcise.
2. Verifikatoren skal fastlægge en eller flere lokaliteter, hvor anlægsbesøget foretages, idet der tages hensyn til, hvor den kritiske masse af relevante data er lagret, herunder elektroniske eller trykte eksemplarer af dokumenter, hvoraf originalerne opbevares om bord på skibet, og det sted, hvor dataflowaktiviteter gennemføres.
3. Verifikatoren skal også fastlægge, hvilke aktiviteter der skal gennemføres, og den tid, der må afsættes til anlægsbesøget.

⁽¹⁾ Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/1928 af 4. november 2016 om fastlæggelsen af fragtmængden for andre kategorier af skibe end passagerskibe, ro-ro-skibe og containerskibe i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport (EUT L 299 af 5.11.2016, s. 22).

4. Uanset stk. 1 kan verifikatoren give afkald på et anlægsbesøg, forudsat at en af følgende betingelser er opfyldt:
 - a) verifikatoren har tilstrækkelig forståelse af skibets overvågnings- og rapporteringssystemer, herunder om at de forefindes, og at selskabet har gennemført og driver dem på effektiv vis
 - b) arten og graden af kompleksitet af skibets overvågnings- og rapporteringssystem er af en sådan karakter, at et anlægsbesøg ikke er påkrævet
 - c) verifikatoren har ekstern adgang til at indhente og vurdere alle fornødne oplysninger.
5. Hvis verifikatoren giver afkald på et anlægsbesøg i henhold til stk. 4, skal vedkommende i den interne verifikationsdokumentation give en begrundelse for ikke at udføre anlægsbesøg.

Artikel 7

Behandling af afvigelser i overvågningsplanen

1. Afslører verifikatoren afvigelser i forbindelse med vurderingen af overvågningsplanen, underretter vedkommende straks selskabet herom og anmoder om relevante korrektioner inden for en foreslået tidsramme.
2. Selskabet skal korrigere alle afvigelser, som verifikatoren har meddelt, og forelægge verifikatoren en revideret overvågningsplan ifølge den aftalte tidsramme, som skal gøre det muligt for verifikatoren at vurdere den på ny, inden rapporteringsperioden påbegyndes.
3. Verifikatoren skal i den interne verifikationsdokumentation dokumentere dette, idet alle afvigelser, der er korrigeret i forbindelse med vurderingen af overvågningsplanen, markeres som værende rettet.

Artikel 8

Uafhængig gennemgang af vurderingen af overvågningsplanen

1. Verifikationsholdet skal straks og inden videregivelsen til selskabet forelægge en udpeget uafhængig beslutningstager den interne verifikationsdokumentation og udkastet til konklusioner af vurderingen af planen.
2. Den uafhængige beslutningstager skal foretage en gennemgang for at sikre, at overvågningsplanen er blevet vurderet i overensstemmelse med denne forordning, og at behørig professionel omhu og dømmekraft er blevet udøvet.
3. Omfanget af den uafhængige gennemgang skal omfatte den fuldstændige vurderingsproces som beskrevet i dette afsnit og registreret i den interne verifikationsdokumentation.
4. Verifikatoren indfører resultaterne af den uafhængige gennemgang i den interne verifikationsdokumentation.

Artikel 9

Verifikatorens konklusioner af vurderingen af overvågningsplanen

På grundlag af de oplysninger, der er indsamlet under vurderingen af overvågningsplanen, skal verifikatoren straks skriftligt oplyse selskabet om konklusionerne og angive, om overvågningsplanen:

- a) er vurderet som værende i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757
- b) indeholder afvigelser, der bevirker, at den ikke er i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757.

AFSNIT 2

Verifikation af emissionsrapporter

Artikel 10

Selskabers oplysningspligt

1. Før verifikationen af emissionsrapporten påbegyndes, skal selskaber forelægge verifikatoren følgende underbyggende oplysninger:
 - a) en liste over det pågældende skibs sejladsere i rapporteringsperioden i henhold til artikel 10 i forordning (EU) 2015/757

- b) en kopi af emissionsrapporten fra det forgående år, når det er relevant, hvis verifikatoren ikke udførte verifikationen af den rapport
 - c) en kopi af den eller de anvendte overvågningsplaner og herunder dokumentation for konklusionerne af en vurdering, der er udført af en akkrediteret verifikator, når det er relevant.
2. Når verifikatoren har udpeget det eller de specifikke afsnit eller dokumenter, der anses for relevante i forbindelse med vedkommendes verifikation, skal selskaberne desuden forelægge følgende underbyggende oplysninger:
- a) kopier af skibets officielle logbog og skibsoliejournalen (hvis de foreligger særskilt)
 - b) kopier af dokumentation for bunkring
 - c) kopier af dokumenter indeholdende oplysninger om antallet af befordrede passagerer og fragtmængden, den tilbagelagte afstand og tid brugt på havet til skibets sejlads i løbet af rapporteringsperioden.
3. Derudover kan verifikatorer, hvis dette er relevant i forhold til den anvendte overvågningsmetode, anmode selskabet om at forelægge:
- a) en oversigt over sit it-landskab med angivelse af dataflow for det pågældende skib
 - b) dokumentation for vedligeholdelse og måleudstørs/flowmåleres nøjagtighed/usikkerhed (f.eks. kalibreringscertifikater)
 - c) en udskrift af flowmåleres aktivitetsdata vedrørende brændstofforbrug
 - d) kopier af dokumentation for måleraflysning af brændstofstanden
 - e) en udskrift af aktivitetsdata fra systemer til direkte måling af emissioner
 - f) øvrige oplysninger af relevans for verifikation af emissionsrapporten.
4. I tilfælde af selskabsskifte skal de berørte selskaber udøve rettidig omhu for at forelægge verifikatoren ovennævnte dokumentation eller oplysninger i forbindelse med sejlads, der foretages inden for deres respektive ansvarsområder.
5. Selskaberne skal opbevare de ovennævnte oplysninger i de perioder, der er fastsat i den internationale konvention af 1973 om forebyggelse af forurening fra skibe (MARPOL-konventionen) og den internationale konvention af 1988 om sikkerhed for menneskeliv på søen (SOLAS-konventionen). Inden overensstemmelsesdokumentet udstedes, jf. artikel 17 i forordning (EU) 2015/757, kan verifikatoren anmode om alle oplysninger, der er omhandlet i stk. 1, 2 og 3.

Artikel 11

Risikovurdering, som verifikatorerne skal udføre

1. Foruden de elementer, der er omhandlet i artikel 15, stk. 1, 2 og 3, i forordning (EU) 2015/757, skal verifikatoren påvise og analysere følgende:
 - a) de iboende risici
 - b) kontrolrisiciene
 - c) opdagelsesrisiciene.
2. Verifikatoren skal tage hensyn til områder med forhøjet verifikationsrisiko og mindst følgende: sejladsdata, brændstofforbrug, CO₂-emissioner, den tilbagelagte afstand, tid brugt på havet, fragtmængde og aggregering af data i emissionsrapporten.
3. Ved påvisning og analyse af de elementer, der er omhandlet i stk. 2, skal verifikatoren konstatere, hvorvidt de rapporterede oplysninger forefindes, er fuldstændige, nøjagtige, sammenhængende, gennemskuelige og relevante.
4. Hvis det er relevant i lyset af de oplysninger, der er tilvejebragt i løbet af verifikationen, skal verifikatoren revidere risikovurderingen og ændre eller gentage de verifikationsaktiviteter, der skal udføres.

*Artikel 12***Verifikationsplan**

Verifikatoren skal udarbejde et udkast til en verifikationsplan, der står i forhold til de tilvejebragte oplysninger og de risici, der er påvist i forbindelse med risikovurderingen: Verifikationsplanen skal som minimum omfatte følgende:

- a) et verifikationsprogram, der beskriver karakteren og omfanget af verifikationsaktiviteterne tillige med den tid og måde, som de skal udføres på
- b) en dataindsamlingsplan, der fastsætter omfanget af og metoderne til dataindsamling med relation til datapunkter, som ligger til grund for de aggregerede data om CO₂-emissioner, brændstofforbrug eller andre relevante oplysninger i emissionsrapporten.

*Artikel 13***Verifikationsaktiviteter vedrørende emissionsrapporten**

1. Verifikatoren skal gennemføre verifikationsplanen og på baggrund af risikovurderingen verificere, om overvågnings- og rapporteringssystemer, der er beskrevet i den overvågningsplan, der er blevet vurderet som tilfredsstillende, forefindes i praksis og gennemføres korrekt.

Til dette formål skal verifikatoren overveje at udføre mindst følgende typer af procedurer:

- a) forespørgsler til relevant personale
- b) kontrol af dokumenter
- c) observation og systemgennemgangsprocedurer.

2. I relevante tilfælde skal verifikatoren kontrollere, om de interne kontrolaktiviteter, der beskrives i overvågningsplanen, er gennemført på effektiv vis. Til dette formål kan verifikatoren overveje at foretage en stikprøvetest af den dokumenterede kontrols effektivitet.

*Artikel 14***Verifikation af rapporterede data**

1. Verifikatoren skal verificere de data, der rapporteres i emissionsrapporten, ved at anvende: detaljerede test, herunder ved at spore dataene tilbage til den primære datakilde, krydstjek af data med eksterne datakilder og herunder skibets sporingsdata udførelse af afstemninger, kontrol af grænseværdier for tilsvarende data og udførelse af genberegninger.

2. Som en del af dataverifikationen, der er omhandlet i stk. 1, skal verifikatoren kontrollere:

- a) fuldstændigheden af emissionskilder som beskrevet i overvågningsplanen
- b) fuldstændigheden af data, herunder data om sejlads, der rapporteres som henhørende under forordning (EU) 2015/757
- c) sammenhængen mellem rapporterede aggregerede data og data fra relevant dokumentation eller primære datakilder
- d) sammenhængen mellem aggregeret brændstofforbrug og data for brændstof, der er indkøbt eller på anden måde leveret til det pågældende skib, hvis det er relevant
- e) dataenes pålidelighed og nøjagtighed.

*Artikel 15***Væsentlighedsgrad**

1. Med henblik på verifikation af data om brændstofforbrug og CO₂-emissioner i emissionsrapporten skal væsentlighedsgraden være 5 % af den rapporterede sum for hvert punkt i rapporteringsperioden.

2. Med henblik på verifikation af andre relevante oplysninger i emissionsrapporten — om fragtmængde, transportarbejde, den tilbagelagte afstand og tid brugt på havet — skal væsentlighedsgraden være 5 % af den rapporterede sum for hvert punkt i rapporteringsperioden.

Artikel 16

Anlægsbesøg

1. Verifikatoren skal foretage anlægsbesøg for at få tilstrækkeligt kendskab til selskabet og skibets overvågnings- og rapporteringssystem som beskrevet i overvågningsplanen.
2. Verifikatoren skal fastlægge en eller flere lokaliteter, hvor anlægsbesøget foretages, ud fra resultaterne af risikovurderingen og idet der tages hensyn til, hvor den kritiske masse af relevante data er lagret, herunder elektroniske eller trykte eksemplarer af dokumenter, hvoraf originalerne opbevares om bord på skibet, og det sted, hvor dataflowaktiviteter gennemføres.
3. Verifikatoren skal også fastlægge, hvilke aktiviteter der skal gennemføres, og den tid, der må afsættes til anlægsbesøget.
4. Uanset stk. 1 kan verifikatoren give afkald på et anlægsbesøg, forudsat — ud fra resultaterne af risikovurderingen — at en af følgende betingelser er opfyldt:
 - a) verifikatoren har tilstrækkelig forståelse af skibets overvågnings- og rapporteringssystemer, herunder om at de forefindes, og at selskabet har gennemført og driver dem på effektiv vis
 - b) arten og graden af kompleksitet af skibets overvågnings- og rapporteringssystem er af en sådan karakter, at et anlægsbesøg ikke er påkrævet
 - c) verifikatoren har ekstern adgang til at indhente og vurdere alle fornødne oplysninger, herunder om korrekt anvendelse af den metode, der er beskrevet i overvågningsplanen, og verifikation af de data, der er rapporteret i emissionsrapporten.
5. Konkluderes det ud fra resultaterne af et anlægsbesøg på en lokalitet på land, at verifikation om bord er nødvendig for at mindske risikoen for, at emissionsrapporten indeholder væsentlige ukorrekte angivelser, kan verifikatoren beslutte at aflægge besøg på skibet.
6. Hvis verifikatoren giver afkald på et anlægsbesøg i henhold til stk. 4, skal vedkommende begrunde dette i den interne verifikationsdokumentation.

Artikel 17

Håndtering af ukorrekte angivelser og afvigelser i emissionsrapporten

1. Afslører verifikatoren ukorrekte angivelser eller afvigelser i forbindelse med verifikationen af emissionsrapporten, underretter vedkommende straks selskabet herom og anmoder om relevante korrektioner inden for en rimelig frist.
2. Verifikatoren skal dokumentere dette i den interne verifikationsdokumentation, idet alle ukorrekte angivelser eller afvigelser, der er korrigeret i forbindelse med verifikationen, markeres som værende rettet.
3. Korrigerer selskabet ikke de ukorrekte angivelser eller afvigelser, der er omhandlet i stk. 1, skal verifikatoren anmode selskabet om at gøre rede for hovedårsagerne til de ukorrekte angivelser eller afvigelse, før verifikationsrapporten udstedes.
4. Verifikatoren skal fastslå, om de ikke-korrigerede ukorrekte angivelser, individuelt eller sammen med andre ukorrekte angivelser, har en indvirkning på de samlede rapporterede emissioner eller andre relevante oplysninger, og om denne indvirkning fører til væsentlige ukorrekte angivelser.
5. Verifikatoren kan betragte ukorrekte angivelser eller afvigelser, der individuelt eller sammen med andre ukorrekte angivelser ligger under den væsentlighedsgrad, som er fastsat i artikel 15, som væsentlige ukorrekte angivelser, hvis det er berettiget på grund af deres størrelse, art og de særlige omstændigheder ved deres forekomst.

Artikel 18

Konklusion vedrørende verifikationen af emissionsrapporten

For at fuldføre verifikationen af emissionsrapporten skal verifikatoren som minimum:

- a) bekræfte, at alle verifikationsaktiviteter er udført
- b) foretage afsluttende analytiske procedurer på de aggregerede data for at sikre, at de er fri for væsentlige ukorrekte angivelser

- c) verificere, hvorvidt oplysningerne i rapporten opfylder kravene i forordning (EU) 2015/757
- d) forud for udgivelsen af rapporten forberede den interne verifikationsdokumentation og udkastet til rapport, som forelægges den uafhængige beslutningstager, jf. artikel 21
- e) bemyndige en person til at bekræfte rapporten på grundlag af den uafhængige beslutningstagers konklusioner og den interne verifikationsdokumentation og underrette selskabet herom
- f) underrette Kommissionen og skibets flagstat om, hvorvidt betingelserne for at udstede overensstemmelsesdokumentet er opfyldt.

Artikel 19

Henstillinger til forbedringer

1. Verifikatoren skal meddele selskabet henstillinger til forbedringer med hensyn til ikke-korrigerede ukorrekte angivelser og afvigelser, der ikke har givet anledning til væsentlige ukorrekte angivelser.
2. Verifikatoren kan meddele andre henstillinger til forbedringer, som den finder relevante i lyset af resultatet af verifikationsaktiviteterne.
3. Verifikatoren skal ved meddelelse af henstillinger til selskabet forholde sig uvildig over for selskabet, skibet og overvågnings- og rapporteringssystemet. Verifikatoren må ikke bringe sin uvildighed i fare ved at rådgive om eller udvikle dele af overvågnings- og rapporteringsprocessen i henhold til forordning (EU) 2015/757.

Artikel 20

Verifikationsrapport

1. På grundlag af de indsamlede oplysninger udsteder verifikatoren en verifikationsrapport til selskabet om hver emissionsrapport, der skal verificeres.
2. Verifikationsrapporten skal indeholde en erklæring, der verificerer emissionsrapporten som tilfredsstillende — eller utilfredsstillende, hvis den indeholder væsentlige ukorrekte angivelser, der ikke er korrigeret, før rapporten blev udstedt.
3. Med henblik på stk. 2 må emissionsrapporten alene anses for at være blevet verificeret som tilfredsstillende, hvis den er fri for væsentlige ukorrekte angivelser.
4. Verifikationsrapporten skal som minimum indeholde følgende elementer:
 - a) selskabets navn og identifikation af skibet
 - b) en overskrift, hvoraf det fremgår, at der er tale om en verifikationsrapport
 - c) verifikatorens identitet
 - d) en henvisning til emissionsrapporten og den rapporteringsperiode, der er genstand for verifikation
 - e) en henvisning til en eller flere overvågningsplaner, der er blevet vurderet som tilfredsstillende
 - f) en henvisning til den eller de anvendte verifikationsstandarder
 - g) et resumé af verifikatorens procedurer og herunder oplysninger om anlægsbesøg og begrundelse for at give afkald på disse
 - h) et resumé af væsentlige ændringer af overvågningsplanen og aktivitetsdata i rapporteringsperioden, når det er relevant
 - i) en verifikationserklæring
 - j) en beskrivelse af ikke-korrigerede ukorrekte angivelser og afvigelser, herunder deres art og omfang, uanset om de har en væsentlig indvirkning eller ej samt berørte element(er) i emissionsrapporten
 - k) når det er relevant, henstillinger til forbedring
 - l) datoen for verifikationsrapporten og en bemyndiget persons underskrift på vegne af verifikatoren.

*Artikel 21***Uafhængig gennemgang af emissionsrapporten**

1. Den uafhængige beslutningstager skal gennemgå den interne verifikationsdokumentation og udkastet til verifikationsrapport for at verificere, at verifikationsprocessen er udført i overensstemmelse med denne forordning, og at behørig professionel omhu og dømmekraft er blevet udøvet.
2. Omfanget af den uafhængige gennemgang skal omfatte den fuldstændige verifikationsproces som fastsat i dette afsnit og registreret i den interne verifikationsdokumentation.
3. Efter bekræftelsen af emissionsrapporten i henhold til artikel 18, litra e), indfører verifikatoren resultaterne af den uafhængige gennemgang i den interne verifikationsdokumentation.

KAPITEL III

KRAV TIL VERIFIKATORER*Artikel 22***Løbende kompetenceproces**

1. Verifikatoren skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en løbende kompetenceproces for at sikre, at alt personale, der er betroet verifikationsaktiviteter, er kompetent til at løse de opgaver, som de får tildelt.
2. Med henblik på den kompetenceproces, der henvises til i stk. 1, skal verifikatoren fastlægge, dokumentere, gennemføre og opretholde følgende:
 - a) generelle kompetencekriterier for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter i overensstemmelse med artikel 23, stk. 3
 - b) specifikke kompetencekriterier for hver af verifikatorens funktioner, der varetager verifikationsaktiviteter, navnlig for MRV-skibsfartsauditoren, den uafhængige beslutningstager og den tekniske ekspert, i overensstemmelse med artikel 24, 25 og 26
 - c) en metode til at sikre den løbende kompetence og den regelmæssige evaluering af præstationen for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter
 - d) en proces til at sikre den løbende uddannelse af det personale, der varetager verifikationsaktiviteter.
3. Verifikatoren overvåger regelmæssigt og mindst en gang om året præstationen for alt personale, der varetager verifikationsaktiviteter, med henblik på løbende at bekræfte deres kompetence.

*Artikel 23***Verifikationshold**

1. For hver verifikationsopgave skal verifikatoren sammensætte et verifikationshold, der er i stand til at udføre verifikationsaktiviteterne som omhandlet i artikel 5 til 20.
2. Verifikationsholdet skal som minimum bestå af én MRV-skibsfartsauditor og — når det er hensigtsmæssigt i lyset af verifikatorens forståelse af kompleksiteten af de opgaver, der skal udføres, og dennes evne til at gennemføre den nødvendige risikovurdering — et passende antal yderligere MRV-skibsfartsauditører og/eller tekniske eksperter.
3. Medlemmerne af holdet skal have en klar forståelse af deres specifikke rolle i verifikationsprocessen og skal kunne kommunikere på effektiv vis på det sprog, som er nødvendigt for at udføre deres verifikationsopgaver og undersøge de oplysninger, som selskabet forelægger.

*Artikel 24***Kompetencekrav for MRV-skibsfartsauditører**

1. MRV-skibsfartsauditører skal være kompetente til at vurdere overvågningsplaner og verificere emissionsrapporter i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757 og nærværende forordning.

2. Til dette formål skal MRV-skibsfartsauditorer som minimum have:
 - a) kendskab til forordning (EU) 2015/757, nærværende forordning, gennemførelsesforordning (EU) 2016/1927, gennemførelsesforordning (EU) 2016/1928 og relevante retningslinjer, der er udstedt af Kommissionen
 - b) kendskab til og erfaring med data- og oplysningsrevision, herunder:
 - i) metoder til data- og oplysningsrevision, anvendelse af væsentlighedsgrad og vurdering af ukorrekte angivelses væsentlighed
 - ii) analyse af iboende risici og kontrolrisici
 - iii) prøveudtagningsteknikker i forhold til dataindsamling og kontrol af kontrolaktiviteter
 - iv) vurdering af data- og informationssystemer, IT-systemer, dataflowaktiviteter, kontrolaktiviteter, kontrolsystemer og procedurer til kontrolaktiviteter.
3. Desuden skal sektorspecifik viden om og erfaring med relevante aspekter som anført i bilaget tages i betragtning.

Artikel 25

Kompetencekrav til uafhængige beslutningstagere

1. Den uafhængige beslutningstager skal opfylde kompetencekravene for en MRV-skibsfartsauditor som omhandlet i artikel 24.
2. Med henblik på at vurdere, om den interne verifikationsdokumentation er fuldstændig, og om der er indsamlet tilstrækkelig dokumentation i forbindelse med verifikationsaktiviteterne, skal den uafhængige beslutningstager have den nødvendige kompetence til at:
 - a) analysere de tilvejebragte oplysninger og bekræfte disses fuldstændighed og integritet
 - b) bestride manglende eller modstridende oplysninger
 - c) kontrollere dataspor med henblik på at vurdere, om der med den interne verifikationsdokumentation tilvejebringes tilstrækkelige oplysninger til at underbygge det udkast til konklusioner, der undersøges i forbindelse med den interne gennemgang.

Artikel 26

Anvendelse af tekniske eksperter

1. I det omfang, detaljeret viden og specifik ekspertise er påkrævet i forbindelse med verifikationsaktiviteterne eller revisionsprocessen, kan MRV-skibsfartsauditoren eller den uafhængige beslutningstager under deres respektive ledelse og fulde ansvar gøre brug af tekniske eksperter.
2. Tekniske eksperter skal ud over deres kendskab til det specifikke emne have tilstrækkelig viden om de emner, der er omhandlet i artikel 24.

Artikel 27

Procedurer for verifikationsaktiviteter

1. Verifikatorer skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en eller flere procedurer og processer med henblik på de verifikationsaktiviteter, som er beskrevet i artikel 5 til 21.
2. I forbindelse med etablering og implementering af disse procedurer og processer skal verifikatoren udføre aktiviteterne i overensstemmelse med den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 vedrørende krav til drivhusgasvaliderings- og verifikationsorganer til brug ved akkreditering eller andre former for anerkendelse.

3. Verifikatorer skal udforme, dokumentere, gennemføre og opretholde et kvalitetsstyringssystem for at sikre konsistent udvikling, implementering, forbedring og revision af procedurer og processer i overensstemmelse med den harmoniserede standard, der er omhandlet i stk. 2.
4. Desuden skal verifikatorer indføre følgende procedurer, processer og foranstaltninger i overensstemmelse med den harmoniserede standard, der er omhandlet i stk. 2:
 - a) en proces og politik for kommunikation med selskabet
 - b) passende foranstaltninger til at beskytte fortroligheden af indhentede oplysninger
 - c) en proces for behandling af selskabers appeller
 - d) en proces for behandling af selskabers klager (herunder vejledende tidsplan)
 - e) en proces for udstedelse af en revideret verifikationsrapport, når en fejl i verifikationsrapporten eller emissionsrapporten er konstateret, efter at verifikatoren har forelagt selskabet verifikationsrapporten.

Artikel 28

Intern verifikationsdokumentation

1. Verifikatoren skal forberede og sammensætte en intern verifikationsdokumentation, der som minimum indeholder:
 - a) resultaterne af de udførte verifikationsaktiviteter
 - b) verifikationsplanen og risikovurderingen
 - c) tilstrækkelige oplysninger til at underbygge vurderingen af overvågningsplanen og udkastet til verifikationsrapport, herunder begrundelser for bedømmelser af, om ukorrekte angivelser var væsentlige.
2. Den interne verifikationsdokumentation skal være udarbejdet på en sådan måde, at den uafhængige beslutningstager, der er omhandlet i artikel 8 og 21, og det nationale akkrediteringsorgan kan vurdere, om verifikationen er udført i overensstemmelse med nærværende forordning.

Artikel 29

Registreringer og kommunikation

1. Verifikatorer skal føre registre for at påvise overholdelse af denne forordning, bl.a. hvad angår deres personales kompetence og uvildighed.
2. Verifikatorer skal sikre fortroligheden af oplysninger, der indhentes i løbet af verifikationen i overensstemmelse med den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 27.

Artikel 30

Uvildighed og uafhængighed

1. Verifikatorer skal være organiseret på en måde, der sikrer deres objektivitet, uafhængighed og uvildighed. I forbindelse med nærværende forordning gælder de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 27.
2. Verifikatorer må ikke udføre verifikationsaktiviteter for et selskab, der frembyder en uacceptabel risiko for deres uvildighed, eller med hvilket de har en interessekonflikt.
3. En uacceptabel risiko for uvildighed eller interessekonflikt anses bl.a. for at være til stede, hvis en verifikator eller enhver del af samme juridiske enhed eller dennes personale og kontraktansatte, der er involveret i verifikationen, leverer:
 - a) konsulenttjenester med henblik på at udvikle en del af overvågnings- og rapporteringsprocessen, der er beskrevet i overvågningsplanen, herunder udviklingen af overvågningsmetoden, udformningen af emissionsrapporten og udformningen af overvågningsplanen
 - b) teknisk bistand til at udvikle eller opretholde systemet til overvågning og rapportering af emissioner og andre relevante oplysninger i henhold til forordning (EU) 2015/757.

4. Verifikatorer må ikke outsource den uafhængige gennemgang og udstedelsen af verifikationsrapporten.
5. Når verifikatorer outsourcer andre verifikationsaktiviteter, bør de opfylde de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 27.
6. Verifikatorer skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en proces til at sikre den kontinuerlige uvildighed og uafhængighed for verifikatoren, dele af den samme juridiske enhed og det samlede personale. Ved outsourcing gælder de samme forpligtelser for alle kontraktansatte, der er involveret i verifikationen. Denne proces skal opfylde de relevante krav, der er fastlagt i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 27.

KAPITEL IV

AKKREDITERING AF VERIFIKATORER

Artikel 31

Akkrediteringens omfang

For verifikatorer skal akkrediteringens omfang omfatte vurdering af overvågningsplaner og verifikation af emissionsrapporter.

Artikel 32

Mål for akkrediteringsprocessen

I løbet af akkrediteringsprocessen og det årlige tilsyn med akkrediterede verifikatorer i henhold til artikel 36 til 41 skal nationale akkrediteringsorganer vurdere, om verifikatoren og dens personale, der varetager verifikationsaktiviteter:

- a) er kompetent til at vurdere overvågningsplaner og verificere emissionsrapporter i overensstemmelse med nærværende forordning
- b) reelt vurderer overvågningsplaner og verificerer emissionsrapporter i overensstemmelse med nærværende forordning
- c) opfylder kravene til verifikatorer som omhandlet i artikel 22 til 30, herunder kravene om uvildighed og uafhængighed.

Artikel 33

Minimumskrav til akkreditering

Med hensyn til minimumskravene til akkreditering og kravene til akkrediteringsorganer gælder den harmoniserede standard i henhold til forordning (EF) nr. 765/2008 vedrørende generelle krav til akkrediteringsorganer, der akkrediterer overensstemmelsesvurderingsorganer.

Artikel 34

Kriterier for at anmode om nationale akkrediteringsorganers akkreditering

1. Juridiske enheder, der er etableret i en medlemsstat, skal anmode om akkreditering i overensstemmelse med artikel 7 i forordning (EF) nr. 765/2008.
2. Såfremt den juridiske enhed, der anmoder om akkreditering, ikke er etableret i en medlemsstat, kan den rette sin anmodning til det nationale akkrediteringsorgan i enhver medlemsstat, der foretager akkreditering som omhandlet i artikel 16 i forordning (EU) 2015/757.

Artikel 35

Anmodninger om akkreditering

1. Anmodninger om akkreditering skal indeholde de oplysninger, der er påkrævet ifølge den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33.

2. Inden den i artikel 36 nævnte vurdering påbegyndes, skal ansøgere desuden efter anmodning stille oplysninger om følgende til rådighed for det nationale akkrediteringsorgan:
- a) procedurer og processer, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, og kvalitetsstyringssystemet, der er omhandlet i artikel 27, stk. 3
 - b) kompetencekriterierne som nævnt i artikel 22, stk. 2, litra a) og b), resultaterne af den løbende kompetenceproces som nævnt i samme artikel og anden relevant dokumentation for kompetencen hos alt personale, der er involveret i verifikationsaktiviteter, der er omhandlet i artikel 24 og 25
 - c) processen til at sikre kontinuerlig uvildighed og uafhængighed som omhandlet i artikel 30, stk. 6
 - d) tekniske eksperter og nøglepersonale, der er involveret i vurderingen af overvågningsplaner og verifikationen af emissionsrapporter
 - e) procedurer og processer, hvormed en passende verifikation sikres, bl.a. vedrørende den interne verifikationsdokumentation som omhandlet i artikel 28
 - f) relevante registre som omhandlet i artikel 29
 - g) andre aspekter, der af det nationale akkrediteringsorgan anses for relevante.

Artikel 36

Vurdering

1. Med henblik på den vurdering, der er omhandlet i artikel 32, skal bedømmelsesholdet som et minimum:
 - a) gennemgå alle relevante dokumenter og registre, som ansøgeren har leveret i henhold til artikel 35
 - b) udføre et anlægsbesøg for at gennemgå en repræsentativ stikprøve af den interne verifikationsdokumentation og vurdere gennemførelsen af ansøgerens kvalitetsstyringssystem og procedurer eller processer i relation til verifikationsaktiviteter som omhandlet i artikel 27
 - c) tilse præstationen og kompetencen for et repræsentativt antal af ansøgerens personale, der er involveret i vurderingen af overvågningsplaner og verifikationen af emissionsrapporter, for at sikre, at de opererer i overensstemmelse med denne forordning.
2. Bedømmelsesholdet skal udføre de aktiviteter, der er skitseret i stk. 1, i overensstemmelse med kravene i den harmoniserede standard som omhandlet i artikel 33.
3. Bedømmelsesholdet skal rapportere resultaterne og eventuelle afvigelser til ansøgeren og anmode om et svar i overensstemmelse med kravene i den harmoniserede standard som omhandlet i artikel 33.
4. Ansøgeren skal foretage korrigerende handlinger for at behandle alle rapporterede afvigelser i henhold til stk. 3 og angive i sit svar, hvilke afhjælpende foranstaltninger der er truffet eller planlægges inden for en tidsramme, som fastsættes af det nationale akkrediteringsorgan.
5. Det nationale akkrediteringsorgan skal gennemgå det svar, som ansøgeren afgiver i henhold til stk. 4.
6. Finder det nationale akkrediteringsorgan, at ansøgerens svar eller de truffede foranstaltninger er utilstrækkelige eller ineffektive, skal det anmode ansøgeren om at forelægge yderligere oplysninger eller træffe yderligere foranstaltninger.
7. Det nationale akkrediteringsorgan kan også anmode om dokumentation for eller udføre en opfølgende vurdering af, at de korrigerende handlinger reelt er gennemført.

Artikel 37

Afgørelse om akkreditering og akkrediteringscertifikat

1. Når en afgørelse om at tildele, forlænge eller forny en ansøgers akkreditering forberedes og træffes, skal det nationale akkrediteringsorgan tage hensyn til kravene i den harmoniserede standard som nævnt i artikel 33.

2. Hvis det nationale akkrediteringsorgan har besluttet at tildele eller forny en ansøgers akkreditering, udsteder det et akkrediteringscertifikat herfor.
3. Akkrediteringscertifikatet skal som minimum indeholde de oplysninger, der er påkrævet ifølge den harmoniserede standard som omhandlet i artikel 33.
4. Akkrediteringscertifikatet skal være gyldigt i en periode på fem år fra datoen for udstedelsen.

Artikel 38

Årligt tilsyn

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal foretage et årligt tilsyn med hver verifikator, som det har udstedt et akkrediteringscertifikat til. Tilsynet skal som minimum omfatte:
 - a) et anlægsbesøg som omhandlet i artikel 36, stk. 1, litra b)
 - b) overvågning af præstationen og kompetencen for en repræsentativ andel af verifikatorens personale i overensstemmelse med artikel 36, stk. 1, litra c).
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal foretage det første tilsyn af en verifikator i overensstemmelse med stk. 1 inden 12 måneder efter den dato, hvor akkrediteringscertifikatet blev udstedt.
3. Planlægningen af tilsynet skal gøre det muligt for det nationale akkrediteringsorgan at vurdere repræsentative prøver af verifikatorens aktiviteter, som er omfattet af akkrediteringscertifikatet, og det personale, som er involveret i verifikationsaktiviteter, i overensstemmelse med kravene i den harmoniserede standard som omhandlet i artikel 33.
4. På grundlag af tilsynets resultater skal det nationale akkrediteringsorgan træffe afgørelse om bekræftelse af fortsat akkreditering.
5. Hvis en verifikator udfører verifikation i en anden medlemsstat, kan det nationale akkrediteringsorgan, som har akkrediteret verifikatoren, anmode den anden medlemsstats nationale akkrediteringsorgan om at udføre tilsynsaktiviteter på sine vegne og under sit ansvar.

Artikel 39

Fornyset vurdering

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal inden udløbet af et akkrediteringscertifikat, som det har udstedt, foretage en fornyset vurdering af verifikatoren for at fastslå, om certifikatets gyldighedsperiode kan forlænges.
2. Ved planlægningen af den fornyede vurdering skal det sikres, at det nationale akkrediteringsorgan vurderer et repræsentativt udsnit af de af verifikatorens aktiviteter, der er omfattet af certifikatet.

Ved planlægningen og udførelsen af den fornyede vurdering skal det nationale akkrediteringsorgan overholde kravene i den harmoniserede standard som omhandlet i artikel 33.

Artikel 40

Ekstraordinær vurdering

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan på ethvert tidspunkt foretage en ekstraordinær vurdering af verifikatoren for at sikre, at verifikatoren løbende opfylder kravene i nærværende forordning.
2. Med henblik på at gøre det muligt for det nationale akkrediteringsorgan at vurdere behovet for en ekstraordinær vurdering skal verifikatoren straks underrette akkrediteringsorganet om alle væsentlige ændringer, der er relevante for dets akkreditering angående ethvert aspekt omkring dets status eller funktion.

De væsentlige ændringer omfatter de ændringer, der er nævnt i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33.

*Artikel 41***Administrative foranstaltninger**

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan suspendere eller tilbagetrække en akkreditering af en verifikator, hvis verifikatoren ikke opfylder kravene i nærværende forordning.
2. Det nationale akkrediteringsorgan skal suspendere eller tilbagetrække en akkreditering af en verifikator, hvis verifikatoren anmoder herom.
3. Det nationale akkrediteringsorgan skal etablere, dokumentere, gennemføre og opretholde en procedure med henblik på at suspendere eller tilbagetrække akkrediteringen i overensstemmelse med den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33.
4. Det nationale akkrediteringsorgan skal suspendere en verifikators akkreditering, hvis verifikatoren har:
 - a) undladt at opfylde kravene til kompetence i medfør af artikel 22, procedurer for verifikationsaktiviteter i medfør af artikel 27, den interne verifikationsdokumentation i medfør af artikel 28 eller uvildighed og uafhængighed i medfør af artikel 30
 - b) overtrådt andre af det nationale akkrediteringsorgans specifikke vilkår og betingelser.
5. Det nationale akkrediteringsorgan skal tilbagetrække en verifikators akkreditering, hvis:
 - a) verifikatoren har undladt at afhjælpe årsagerne til en afgørelse om at suspendere akkrediteringscertifikatet
 - b) et medlem af verifikatorens øverste ledelse er blevet kendt skyldig i svig
 - c) verifikatoren forsætligt har leveret falske oplysninger.
6. Et nationalt akkrediteringsorgans afgørelse om at suspendere eller tilbagetrække en akkreditering i overensstemmelse med stk. 1, 4 og 5 skal kunne ankes i overensstemmelse med de procedurer, som medlemsstaterne har fastlagt i henhold til artikel 5, stk. 5, i forordning (EF) nr. 765/2008.
7. Et nationalt akkrediteringsorgans afgørelser om at suspendere eller tilbagetrække akkreditering får virkning, når den meddeles verifikatoren. I lyset af arten af den manglende overholdelse skal det nationale akkrediteringsorgan overveje konsekvenserne med hensyn til de aktiviteter, som er udført forud for disse afgørelser.
8. Det nationale akkrediteringsorgan bringer straks suspensionen af et akkrediteringscertifikat til ophør, når det har modtaget tilfredsstillende oplysninger og konkluderer, at verifikatoren opfylder kravene i nærværende forordning.

KAPITEL V

KRAV VEDRØRENDE NATIONALE AKKREDITERINGSORGANER*Artikel 42***Nationale akkrediteringsorganer**

1. De opgaver, der har tilknytning til akkreditering i henhold til nærværende forordning, udføres af de nationale akkrediteringsorganer, der er udpeget i henhold til artikel 4, stk. 1, i forordning (EF) nr. 765/2008.
2. I forbindelse med nærværende forordning udfører det nationale akkrediteringsorgan sine opgaver i overensstemmelse med kravene i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33.

*Artikel 43***Bedømmelseshold**

1. Det nationale akkrediteringsorgan skal udnævne et bedømmelseshold for hver enkelt vurdering, som udføres i henhold til kravene i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33.

2. Et bedømmelseshold skal bestå af en ledende assessor med ansvar for at udføre en vurdering i overensstemmelse med nærværende forordning og om nødvendigt af et passende antal assessorer eller tekniske eksperter med relevant viden og erfaring i forhold til akkrediteringens konkrete omfang.
3. Et bedømmelseshold skal mindst omfatte én person med følgende færdigheder:
 - a) kendskab til forordning (EU) 2015/757, nærværende forordning og anden relevant lovgivning som omhandlet i artikel 24, stk. 2, litra a)
 - b) kendskab til karakteristika ved forskellige fartøjstyper samt overvågning og rapportering af CO₂-emissioner, brændstofforbrug og andre relevante oplysninger i henhold til forordning (EU) 2015/757.

Artikel 44

Kompetencekrav for assessorer

1. Assessorer skal være kompetente til at udføre aktiviteter som omhandlet i artikel 36 til 41. Til dette formål skal assessoren:
 - a) opfylde kravene i den harmoniserede standard, der er omhandlet i artikel 33
 - b) have kendskab til data- og oplysningsrevision som omhandlet i artikel 24, stk. 2, litra b), i nærværende forordning, som er erhvervet gennem uddannelse, eller adgang til en person, som har kendskab til og erfaring med sådanne data og oplysninger.
2. Ud over de i stk. 1 nævnte kompetencekrav skal ledende assessorer godtgøre, at de er kompetente til at lede et bedømmelseshold.
3. Ud over de kompetencer, der er fastsat i stk. 1, skal interne beslutningstagere og personer, der træffer afgørelser om tildeling, udvidelse eller fornyelse af en akkreditering, have tilstrækkelig viden og erfaring til at kunne evaluere akkrediteringen.

Artikel 45

Tekniske eksperter

1. Det nationale akkrediteringsorgan kan eventuelt medtage tekniske eksperter i bedømmelsesholdet for at kunne få detaljeret viden og ekspertise inden for et specifikt emne til støtte for den ledende assessor eller assessor.
2. Tekniske eksperter udfører nærmere bestemte opgaver under ledelse af den ledende assessor i det pågældende bedømmelseshold og under dennes fulde ansvar.

Artikel 46

Databaser over akkrediterede verifikatorer

1. De nationale akkrediteringsorganer skal oprette og forvalte en database, der er offentligt tilgængelig og mindst indeholder følgende oplysninger:
 - a) navn, akkrediteringsnummer og adresse på hver verifikator, som er akkrediteret af det nationale akkrediteringsorgan
 - b) de medlemsstater, hvor hver verifikator udfører verifikation, hvis det er relevant
 - c) den dato, hvor akkrediteringen blev givet, og dennes udløbsdato
 - d) oplysninger om administrative foranstaltninger, der er pålagt verifikatoren.

2. Enhver ændring af verifikatorers status skal meddeles Kommissionen ved hjælp af en standardformular.
3. Det ifølge artikel 14 i forordning (EF) nr. 765/2008 anerkendte organ skal lette og harmonisere adgangen til de nationale databaser.

KAPITEL VI

AFSLUTTENDE BESTEMMELSE

Artikel 47

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 22. september 2016.

På Kommissionens vegne
Jean-Claude JUNCKER
Formand

BILAG

Specifik viden og erfaring inden for skibsfartssektoren

Med henblik på artikel 24, stk. 3, skal viden om og erfaring inden for følgende tages i betragtning:

- kendskab til MARPOL-konventionens og SOLAS-konventionens relevante regler, f.eks. reglerne om energieffektivitet for skibe ⁽¹⁾, teknisk kode for NOx'er ⁽²⁾, reglen om svovloxider ⁽³⁾, reglen om fueloliekvalitet ⁽⁴⁾, regler for intakt stabilitet 2008 og de relevante retningslinjer (f.eks. retningslinjer for opstilling af SEEMP)
- mulige synergivirkninger mellem overvågning og rapportering i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757 og eksisterende styringssystemer inden for skibsfarten (f.eks. ISM-koden) og andre relevante sektorspecifikke retningslinjer (f.eks. retningslinjer for opstilling af SEEMP)
- emissionskilder om bord på skibet
- registrering af sejlads og procedurer, hvormed det sikres, at listen over sejlads (som forelagt af selskabet) er fuldstændig og nøjagtig
- pålidelige eksterne kilder (herunder skibets sporingsdata), som kan benyttes til at foretage krydskontrol af data fra skibe
- metoder til beregning af brændstofforbrug, som anvendes af skibe i praksis
- anvendelse af usikkerhedsniveauer i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757 og relevante retningslinjer
- anvendelse af emissionsfaktorer for alle brændstoffer, der anvendes om bord på skibet, herunder LNG, hybride brændstoffer og biobrændstoffer
- brændstofhåndtering, brændstofrensning og tanksystemer
- skibsvedligeholdelse/kvalitetskontrol af måleudstyr
- dokumentation for bunkring, herunder bunkerleveringsattester
- driftsjournaler, oversigter over sejlads og havnearløb, skibsdagbøger
- handelsdokumenter, f.eks. certepartiaftaler og konnossementer
- eksisterende lovbestemte krav
- drift af skibets bunkeringsystemer
- skibes fastlæggelse af brændstoffdensitet i praksis
- dataflowprocesser og -aktiviteter med henblik på at beregne fragtmængden (i volumen eller masse), der anvendes for de skibstyper og aktiviteter, der er omfattet af forordning (EU) 2015/757
- konceptet dødvægt, som gælder for de skibstyper og aktiviteter, der er omfattet af forordning (EU) 2015/757 i overensstemmelse med gennemførelsesforordning (EU) 2016/1928
- dataflowprocesser, der anvendes til at beregne den tilbagelagte afstand og tid brugt på havet for sejlads i overensstemmelse med forordning (EU) 2015/757
- maskineri og tekniske systemer, som anvendes om bord på skibet for at fastslå brændstofforbrug, transportarbejde og andre relevante oplysninger.

⁽¹⁾ Regel 22, bilag VI til MARPOL-konventionen.

⁽²⁾ Revideret teknisk kode for kontrol med udledninger af nitrogenoxider fra marine dieselmotorer (resolution MEPC.176(58), som ændret ved resolution MEPC.177(58)).

⁽³⁾ Regel 14, bilag VI til MARPOL-konventionen.

⁽⁴⁾ Regel 18, bilag VI til MARPOL-konventionen.

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2016/2073**af 23. november 2016****om godtgørelse af bevillinger, der er fremført fra regnskabsåret 2016 i overensstemmelse med artikel 26, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008 ⁽¹⁾, særlig artikel 26, stk. 6,

efter høring af Komitéen for Landbrugsfondene, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 169, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 ⁽²⁾ kan bevillinger, der ikke er indgået forpligtelser for, og som vedrører de foranstaltninger, der finansieres under Den Europæiske Garantifond for Landbruget, jf. artikel 4, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1306/2013, fremføres til det følgende regnskabsår. En sådan fremførsel begrænses til 2 % af de oprindelige bevillinger og til den tilpasningsats for direkte betalinger, jf. artikel 8 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 ⁽³⁾, der blev anvendt det foregående regnskabsår. Dette kan føre til en yderligere udbetaling til de slutmodtagere, der blev underlagt denne tilpasning.
- (2) I henhold til artikel 26, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1306/2013 og uanset artikel 169, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 skal medlemsstaterne godtgøre de bevillinger, jf. artikel 169, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, der er fremført til de slutmodtagere, der i det regnskabsår, som bevillingerne er fremført til, er genstand for tilpasningsatsen. Godtgørelsen finder kun anvendelse for slutbrugere i de medlemsstater, hvor der i det foregående regnskabsår blev anvendt finansiell disciplin ⁽⁴⁾.
- (3) Når fremførselsbeløbet fastsættes, tages der i overensstemmelse med artikel 26, stk. 7, i forordning (EU) nr. 1306/2013 højde for de beløb under reserven til kriser i landbruget, jf. artikel 25 i samme forordning, som ikke stilles til rådighed for kriseforanstaltninger ved udgangen af regnskabsåret.
- (4) I henhold til artikel 1, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1146 ⁽⁵⁾ finder finansiell disciplin anvendelse i forbindelse med direkte betalinger for kalenderåret 2015 for at oprette en krisereserve på 441,6 mio. EUR. Krisereserven er ikke blevet anvendt i regnskabsåret 2016.
- (5) På baggrund af medlemsstaternes udgiftsanmeldelser fra perioden 16. oktober 2015 til 15. oktober 2016 beløber den nedsættelse som følge af finansiell disciplin, som medlemsstaterne faktisk har gennemført i regnskabsåret 2016, sig til 435 mio. EUR.

⁽¹⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 549.

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 af 25. oktober 2012 om de finansielle regler vedrørende Unionens almindelige budget og om ophævelse af Rådets forordning (EF, Euratom) nr. 1605/2002 (EUT L 298 af 26.10.2012, s. 1).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 af 17. december 2013 om fastsættelse af regler for direkte betalinger til landbrugere under støtteordninger inden for rammerne af den fælles landsbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 637/2008 og Rådets forordning (EF) nr. 73/2009 (EUT L 347 af 20.12.2013, s. 608).

⁽⁴⁾ Som det fremgår af artikel 8, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1307/2013 anvendes der ikke finansiell disciplin i finansieringsåret 2016 i Bulgarien, Kroatien og Rumænien.

⁽⁵⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/1146 af 8. juli 2015 om fastsættelse i henhold til forordning (EU) nr. 1306/2013 af tilpasningsatsen for direkte betalinger for kalenderåret 2015 (EUT L 191 af 17.7.2015, s. 6).

- (6) Følgelig kan de uudnyttede bevillinger, der svarer til det beløb, der er korrigeret som følge af finansiel disciplin i regnskabsåret 2016 på 435 mio. EUR, og som forbliver inden for grænsen på 2 % af de oprindelige bevillinger, ved Kommissionens afgørelse fremføres til regnskabsåret 2017 i overensstemmelse med artikel 169, stk. 3, femte afsnit, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.
- (7) For at sikre at godtgørelsen af disse bevillinger til slutbrugerne står i rimeligt forhold til tilpasningssatsen for finansiel disciplin, bør Kommissionen fastsætte de beløb, der er til rådighed for medlemsstaterne med henblik på godtgørelsen.
- (8) For at undgå at medlemsstaterne bliver tvunget til at foretage en yderligere udbetaling i forbindelse med denne godtgørelse, bør denne forordning anvendes fra den 1. december 2016. Som følge heraf er beløbene i denne forordning endelige og gælder med forbehold af anvendelsen af nedsættelserne, jf. artikel 41 i forordning (EU) nr. 1306/2013, andre korrektioner, som der tages højde for i afgørelsen om månedlige betalinger, der vedrører de udgifter, der afholdes af medlemsstaternes betalingsorganer for oktober 2016, jf. artikel 18, stk. 3, i forordning (EU) nr. 1306/2013, samt eventuelle nedsættelser og supplerende betalinger, der gennemføres i overensstemmelse med artikel 18, stk. 4, i samme forordning eller eventuelle afgørelser, der træffes inden for rammerne af regnskabsafslutning.
- (9) I overensstemmelse med artikel 169, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012 kan de bevillinger, der ikke er indgået forpligtelser for, kun fremføres til det følgende regnskabsår. Kommissionen bør derfor fastsætte det tidsrum, hvor medlemsstaternes udgifter er støtteberettigede i forhold til godtgørelsen, jf. artikel 26, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1306/2013, idet der tages højde for regnskabsåret for landbruget, som er defineret i artikel 39 i samme forordning.
- (10) For at tage højde for det korte tidsrum mellem medlemsstaternes meddelelse af, at EFGL-bevillingerne for 2016 under delt forvaltning for perioden 16. oktober 2015 til 15. oktober 2016 er blevet gennemført, og behovet for at nærværende forordning finder anvendelse fra den 1. december 2016, bør nærværende forordning træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

De bevillinger, der fremføres fra regnskabsåret 2016 i overensstemmelse med artikel 169, stk. 3, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012, og som i overensstemmelse med artikel 26, stk. 5, i forordning (EU) nr. 1306/2013 stilles til rådighed for medlemsstaterne med henblik på godtgørelse til de slutmodtagere, der er genstand for tilpasningssatsen i regnskabsåret 2017, findes i bilaget til nærværende forordning.

De beløb, der fremføres, er genstand for Kommissionens afgørelse om fremførelse, jf. artikel 169, stk. 3, femte afsnit, i forordning (EU, Euratom) nr. 966/2012.

Artikel 2

Medlemsstaterne er kun berettigede til EU-støtte i forbindelse med deres udgifter til godtgørelse af fremførte bevillinger, hvis de pågældende beløb er blevet udbetalt til modtagerne senest den 16. oktober 2017.

Artikel 3

Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 1. december 2016.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 23. november 2016.

På Kommissionens vegne
For formanden
Jerzy PLEWA
Generaldirektør
Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af
Landdistrikter

BILAG

Beløb, der er til rådighed for godtgørelse af fremførte bevillinger*(beløb i EUR)*

Belgien	6 414 552
Tjekkiet	11 049 216
Danmark	10 864 696
Tyskland	60 049 657
Estland	1 293 797
Irland	13 600 170
Grækenland	17 254 566
Spanien	55 869 779
Frankrig	90 755 440
Italien	39 147 477
Cypern	368 399
Letland	1 676 449
Litauen	3 462 420
Luxembourg	416 787
Ungarn	15 068 124
Malta	34 366
Nederlandene	8 963 299
Østrig	7 080 542
Polen	25 435 226
Portugal	6 735 448
Slovenien	987 364
Slovakiet	5 646 824
Finland	6 067 712
Sverige	7 922 613
Det Forenede Kongerige	38 847 027

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2016/2074**af 25. november 2016****om ændring af forordning (EU) nr. 37/2010 for så vidt angår stoffet »aluminiumsalicylat, basisk«****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 470/2009 af 6. maj 2009 om fællesskabsprocedurer for fastsættelse af grænseværdier for restkoncentrationer af farmakologisk virksomme stoffer i animalske fødevarer, om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 2377/90 og om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/82/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 726/2004 ⁽¹⁾, særlig artikel 14 sammenholdt med artikel 17,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Lægemiddelagentur udarbejdet af Udvalget for Veterinærlægemidler, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 470/2009 skal der ved en forordning fastsættes en maksimalgrænseværdi for restkoncentrationer (herefter benævnt »MRL«) af farmakologisk virksomme stoffer, som i Unionen er bestemt til anvendelse i veterinærlægemidler til dyr bestemt til fødevarerproduktion eller i biocidholdige produkter, der anvendes i husdyrbrug.
- (2) Tabel 1 i bilaget til Kommissionens forordning (EU) nr. 37/2010 ⁽²⁾ indeholder en liste over farmakologisk virksomme stoffer og disses klassifikation med hensyn til maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer i animalske fødevarer.
- (3) Aluminiumsalicylat, basisk, er på nuværende tidspunkt opført i tabellen som et stof, der for alle arter bestemt til fødevarerproduktion, undtagen kvæg, geder, dyr af hestefamilien, kaniner og fisk, tillades anvendt lokalt. Aluminiumsalicylat, basisk, er også et tilladt stof for kvæg, geder, dyr af hestefamilien og kaniner i henhold til midlertidige MRL'er, der udløber den 31. december 2016.
- (4) Der er indgivet en ansøgning til Det Europæiske Lægemiddelagentur (i det følgende benævnt »EMA«) om ændring af bestemmelserne vedrørende aluminiumsalicylat, basisk, med henblik på at fjerne den midlertidige status af MRL for så vidt angår kvæg, geder, dyr af hestefamilien og kaniner.
- (5) EMA har på grundlag af en udtalelse fra Udvalget for Veterinærlægemidler anbefalet, at den midlertidige status af MRL for aluminiumsalicylat, basisk, fjernes for så vidt angår kvæg, geder, dyr af hestefamilien og kaniner.
- (6) Forordning (EU) nr. 37/2010 bør derfor ændres.
- (7) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Det Stående Udvalg for Veterinærlægemidler —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Bilaget til forordning (EU) nr. 37/2010 ændres som angivet i bilaget til nærværende forordning.

⁽¹⁾ EUT L 152 af 16.6.2009, s. 11.⁽²⁾ Kommissionens forordning (EU) nr. 37/2010 af 22. december 2009 om farmakologisk virksomme stoffer og disses klassifikation med hensyn til maksimalgrænseværdier for restkoncentrationer i animalske fødevarer (EUT L 15 af 20.1.2010, s. 1).

Artikel 2

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den 25. januar 2017.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. november 2016.

På Kommissionens vegne

Jean-Claude JUNCKER

Formand

BILAG

I tabel 1 i bilaget til forordning (EU) nr. 37/2010 affattes bestemmelserne vedrørende stoffet aluminiumsalicylat, basisk, således:

Farmakologisk virksomt stof	Restmarkør	Dyreart	MRL	Målvæv	Andre bestemmelser (jf. artikel 14, stk. 7, i forordning (EF) nr. 470/2009)	Terapeutisk klassifikation
»Aluminiumsalicylat, basisk	Salicylsyre	Kvæg, geder, dyr af hestefamilien, kaniner	200 µg/kg 500 µg/kg 1 500 µg/kg 1 500 µg/kg	Muskel Fedt Lever Nyre	Ingen angivelse	Midler mod diarré og tarminflammation«
		Kvæg, geder, Dyr af hestefamilien	9 µg/kg	Mælk		
	Ikke relevant	Alle arter bestemt til fødevareproduktion undtagen kvæg, geder, dyr af hestefamilien, kaniner og fisk	MRL ikke påkrævet	Ikke relevant	Kun til lokal anvendelse	

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2016/2075**af 25. november 2016****om tildeling af ekstra havdage til Spanien i ICES-afsnit VIIIc og IXa undtagen Cadizbugten**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Rådets forordning (EU) 2016/72 af 22. januar 2016 om fastsættelse for 2016 af fiskerimuligheder for visse fiskebestande og grupper af fiskebestande gældende for EU-farvande og for EU-fiskerfartøjer i visse andre farvande og om ændring af forordning (EU) 2015/104 ⁽¹⁾, særlig punkt 8.5 i bilag IIB, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I tabel I i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72 fastsættes det maksimale antal dage, som EU-fartøjer med en længde overalt på mindst 10 meter, der medfører eller anvender trawl, snurrevod eller lignende redskaber med en maskestørrelse på mindst 32 mm, garn med en maskestørrelse på mindst 60 mm eller langliner til bundfiskeri, må være til stede i ICES-afsnit VIIIc og IXa, undtagen Cadizbugten, i perioden 1. februar 2016-31. januar 2017.
- (2) I henhold til punkt 8.5 i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72 kan Kommissionen på grundlag af det endelige ophør med fiskerivirksomhed, der fandt sted i perioden 1. februar 2015-31. januar 2016, og underlagt de betingelser, der er fastlagt i punkt 8.5 i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72, tildele medlemsstaten et antal ekstra havdage, som den kan benytte til at give fartøjer, der fører dens flag, og som medfører regulerede redskaber, tilladelse til at være til stede i det relevante område.
- (3) I henhold til punkt 8.4 i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72 fremsendte Spanien den 27. maj 2016 en anmodning, med supplerende oplysninger, om ekstra havdage på grundlag af endeligt ophør med fiskerivirksomhed. Den 6. juni 2016 bekræftede Spanien, at 14 fartøjer ophørte med fiskerivirksomhed i perioden 1. februar 2015-31. januar 2016.
- (4) På grundlag af de oplysninger, der er forelagt Kommissionen, og beregningsmetoden i punkt 8.2 i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72 bør Spanien for perioden 1. februar 2016-31. januar 2017 tildeles ni ekstra havdage for de fartøjer, der er omhandlet i punkt 1 i nævnte bilag.
- (5) Foranstaltningerne i denne forordning er i overensstemmelse med udtalelse fra Komitéen for Fiskeri og Akvakultur —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

Det maksimale antal havdage, som Spanien kan tillade et fartøj, der fører spansk flag, og som medfører eller anvender regulerede redskaber og ikke er underlagt særlige betingelser, jf. tabel I i bilag IIB til forordning (EU) 2016/72, at være til stede i ICES-afsnit VIIIc og IXa, undtagen Cadizbugten, forhøjes til 126 dage om året.

*Artikel 2*Denne forordning træder i kraft på tredjedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

⁽¹⁾ EUTL 22 af 28.1.2016, s. 1.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. november 2016.

På Kommissionens vegne

Jean-Claude JUNCKER

Formand

KOMMISSIONENS GENNEMFØRELSESFORORDNING (EU) 2016/2076**af 25. november 2016****om faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde,

under henvisning til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007 ⁽¹⁾,under henvisning til Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 af 7. juni 2011 om nærmere bestemmelser for anvendelsen af Rådets forordning (EF) nr. 1234/2007 for så vidt angår frugt og grøntsager og forarbejdede frugter og grøntsager ⁽²⁾, særlig artikel 136, stk. 1, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Ved gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes der på basis af resultatet af de multilaterale handelsforhandlinger under Uruguayrunden kriterier for Kommissionens fastsættelse af faste importværdier for tredjelande for de produkter og perioder, der er anført i del A i bilag XVI til nævnte forordning.
- (2) Der beregnes hver arbejdsdag en fast importværdi i henhold til artikel 136, stk. 1, i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 under hensyntagen til varierende daglige data. Derfor bør nærværende forordning træde i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende* —

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Artikel 1

De faste importværdier som omhandlet i artikel 136 i gennemførelsesforordning (EU) nr. 543/2011 fastsættes i bilaget til nærværende forordning.

*Artikel 2*Denne forordning træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den 25. november 2016.

*På Kommissionens vegne**For formanden*

Jerzy PLEWA

*Generaldirektør**Generaldirektoratet for Landbrug og Udvikling af
Landdistrikter*⁽¹⁾ EUT L 347 af 20.12.2013, s. 671.⁽²⁾ EUT L 157 af 15.6.2011, s. 1.

BILAG

Faste importværdier med henblik på fastsættelse af indgangsprisen for visse frugter og grøntsager

(EUR/100 kg)		
KN-kode	Tredjelandskode ⁽¹⁾	Fast importværdi
0702 00 00	MA	90,0
	TR	80,7
	ZZ	85,4
0707 00 05	MA	69,4
	TR	158,6
	ZZ	114,0
0709 93 10	MA	100,9
	TR	141,9
	ZZ	121,4
0805 20 10	MA	71,7
	ZA	138,5
	ZZ	105,1
0805 20 30, 0805 20 50, 0805 20 70, 0805 20 90	JM	110,2
	TR	80,3
	ZZ	95,3
0805 50 10	AR	64,7
	CL	90,0
	TR	78,5
	ZZ	77,7
0808 10 80	CL	185,9
	NZ	177,5
	ZA	186,7
	ZZ	183,4
0808 30 90	CN	106,4
	TR	126,8
	ZZ	116,6

⁽¹⁾ Landefortegnelse fastsat ved Kommissionens forordning (EU) nr. 1106/2012 af 27. november 2012 om gennemførelse af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 471/2009 om fællesskabsstatistikker over varehandelen med tredjelande for så vidt angår ajourføring af den statistiske lande- og områdefortegnelse (EUT L 328 af 28.11.2012, s. 7). Koden »ZZ« = »anden oprindelse«.

AFGØRELSER

RÅDETS AFGØRELSE (EU) 2016/2077

af 17. oktober 2016

om den holdning, som skal indtages på Den Europæiske Unions vegne på 70. samling i Komitéen til Beskyttelse af Havmiljøet (IMO) og 97. samling i Komitéen for Sikkerhed på Søen, når det gælder vedtagelsen af ændringerne af MARPOL-konventionens bilag VI, SOLAS-regel II-1, SOLAS-regel III/1.4, III/30 og III/37, SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10, SOLAS-regel II-1/3-12, STCW-konventionen og -koden, koden for brandsikkerhedssystemer og koden for det udvidede synsprogram fra 2011

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 100, stk. 2, sammenholdt med artikel 218, stk. 9,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Unionens tiltag inden for søtransport bør have til formål at forbedre sikkerheden til søs og beskytte havmiljøet.
- (2) Den Internationale Søfartsorganisations (»IMO's«) Komité til Beskyttelse af Havmiljøet (»MEPC«) vedtog på sin 69. samling at etablere et obligatorisk system til dataindsamling om brændstofforbrug og nåede til enighed om de nødvendige ændringer af kapitel 4 i bilag VI til den internationale konvention om forebyggelse af forurening fra skibe (»bilag VI til MARPOL-konventionen«). Ændringerne forventes at blive vedtaget på 70. samling i MEPC i oktober 2016.
- (3) IMO's Komité for Sikkerhed på Søen (MSC) godkendte på sin 95. og 96. samling ændringer af regel II-1, regel III/1.4, III/30 og III/37, regel II-2/1 og II-2/10 samt regel II-1/3-12 i den internationale konvention om sikkerhed for menneskeliv på søen (SOLAS), af den internationale konvention og kode om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (»STCW-konventionen og -koden«), af den internationale kode for brandsikkerhedssystemer (»FSS-koden«) og af koden for det udvidede synsprogram fra 2011 (»ESP-koden fra 2011«). Ændringerne forventes at blive vedtaget på 97. samling i MSC i november 2016.
- (4) Med ændringerne af kapitel 4 i bilag VI til MARPOL-konventionen vil der blive etableret et obligatorisk globalt system til dataindsamling for de data, som visse skibe skal indsamle og årligt indberette, procedurer for verificering af de indberettede data, udarbejdelse af overensstemmelseserklæringer, situationer vedrørende ejerskifte, indsendelse af dataene til IMO, anonymisering af og adgang til dataene, samt procedurer for bekræftelse af overensstemmelse for skibe, der fører flag fra lande, der ikke er parter i bilag VI til MARPOL-konventionen. Ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 ⁽¹⁾ oprettes et EU-system til overvågning, rapportering og verifikation (MRV) af CO₂-emissioner og energieffektivitet i skibsfart. Forordningen finder anvendelse på alle skibe på over 5 000 bruttoton, som ankommer til, opholder sig i eller forlader havne i en medlemsstats jurisdiktion fra den 1. januar 2018, uanset hvor skibene er indregistreret.
- (5) Artikel 22 i forordning (EU) 2015/757 indeholder en revisionsbestemmelse i tilfælde af, at der indgås en international aftale på området. Med vedtagelsen af ændringerne af kapitel 4 i bilag VI til MARPOL-konventionen vil en sådan revisionsprocedure blive sat i gang, hvilket kan føre til et forslag om ændring af forordning (EU) 2015/757 med henblik på i det omfang, det er relevant, at sikre tilpasning til det globale system til dataindsamling, der er vedtaget i IMO.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2015/757 af 29. april 2015 om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport og om ændring af direktiv 2009/16/EF (EUT L 123 af 19.5.2015, s. 55).

- (6) Ændringerne af SOLAS-regel II-1/1, II-1/2, II-1/3, II-1/4, II-1/5, II-1/6, II-1/7, II-1/8-1, II-1/9, II-1/10, II-1/12, II-1/13, II-1/15-17, II-1/19, II-1/21-22 og II-1/35 indfører redaktionelle ændringer og konsekvensændringer såvel som ændringer, der vedrører underinddeling og krav til lækstabilitet for at fremme skibes overlevelsessevne i tilfælde af skader. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/45/EF ⁽¹⁾ finder anvendelse på passagerskibe og højhastighedspassagerfartøjer i indenrigsfart. I artikel 6, stk. 2, litra a), nr. i), i nævnte direktiv fastsættes det, at nye passagerskibe i klasse A skal opfylde samtlige krav i SOLAS-konventionen af 1974 med senere ændringer.
- (7) Ændringerne af SOLAS-regel II-1/1.2, den nye SOLAS-regel II-1/19-1 og ændringerne af SOLAS-regel III/1.4, III/30 og III/37 for så vidt angår havarikontroløvelser er en del af en omfattende tilgang til at fremme overlevelsessevnen efter fyldning med henblik på at forbedre sikkerheden på nye og eksisterende passagerskibe. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/106/EF ⁽²⁾, særlig reglement V/2 i kapitel V, bilag I, omfatter obligatoriske minimumskrav til uddannelse og kvalifikationer for skibsførere, officerer, menige og andet personale på passagerskibe. STCW-konventionen, som er indarbejdet i EU-retten ved direktiv 2008/106/EF, indeholder uddannelseskrav vedrørende skibes stabilitet, som er opført i de relevante kompetenceoversigter i STCW-koden.
- (8) Ændringerne af SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10 vil medføre, at skumslukkere med en kapacitet på mindst 135 l ikke længere vil være påkrævet i kedelrum i forbindelse med kedler til husholdningsbrug på under 175 kW eller kedler, der beskyttes af fast anbragte vandbaserede lokale brandslukningsanlæg. I artikel 6, stk. 2, litra a), nr. i), i direktiv 2009/45/EF fastsættes det, at nye passagerskibe i klasse A skal opfylde samtlige krav i SOLAS-konventionen af 1974 med senere ændringer. Desuden finder SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10 anvendelse på nye passagerskibe i klasse B, C og D og eksisterende passagerskibe i klasse B i henhold til bilag I, kapitel II-2, afsnit A, punkt 6.7 (»Ildslukningsinstallationer i maskinrum«), i direktiv 2009/45/EF, hvori det fastsættes, at maskinrum og kedelrum skal være udstyret med transportable systemer.
- (9) Ændringerne af SOLAS-regel II-1/3-12 vil lukke et hul i den gældende regel vedrørende anvendelsen af koden om støjniveauer om bord i skibe for skibe, for hvilke byggekontrakten er indgået før den 1. juli 2014, og hvis køl er lagt, eller som var på et tilsvarende konstruktionsstadium den 1. januar 2015 eller senere, og som ikke leveres før den 1. juli 2018. Ved artikel 3 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/10/EF ⁽³⁾ fastsættes minimumskrav til beskyttelse af arbejdstagere samt eksponeringsgrænseværdier og eksponeringsaktionsværdier. Som relevant sekundær lovgivning medfører artikel 6, stk. 2, litra a), nr. i), i direktiv 2009/45/EF endvidere, at SOLAS-konventionen af 1974 med senere ændringer finder anvendelse på nye skibe i klasse A, og i bilag I, afsnit C, regel 15, i nævnte direktiv fastsættes foranstaltninger til reduktion af støj i maskinrum på nye skibe i klasse B, C og D.
- (10) Ændringerne af STCW-konventionen og -koden vedrørende særlig uddannelse til passagerskibe og af del A og del B i STCW-koden vil imødegå de nye udfordringer, der opstår som følge af moderne krydstogtskibes tiltagende størrelse og det store antal passagerer om bord, og omfatter fire forskellige niveauer af uddannelse og rutineopbygning: rutineopbygning i forbindelse med nødsituationer på passagerskibe, uddannelse i at lede en større menneskemængde på passagerskibe, krisestyring og uddannelse i menneskelig adfærd på passagerskibe, og uddannelse til ro-ro-passagerskibe. Direktiv 2008/106/EF, særlig reglement V/2 i kapitel V, bilag I, omfatter obligatoriske minimumskrav til uddannelse og kvalifikationer for skibsførere, officerer, menige og andet personale på passagerskibe.
- (11) Ved ændringerne af kapitel 13 i FSS-koden præciseres, at de beregninger af dimensionerne på udgangsveje, der foretages på grundlag af det samlede antal personer, som forventes at flygte via trapper, døre, korridorer og trappeafsætter, skal foretages separat for to forskellige belægningsgrader i de specificerede rum. I artikel 6, stk. 2, litra a), nr. i), i direktiv 2009/45/EF fastsættes det, at nye passagerskibe i klasse A skal opfylde samtlige krav i SOLAS-konventionen af 1974 med senere ændringer. Derudover lader kapitel II-2, afsnit A, i bilag I til direktiv 2009/45/EF FSS-koden, som er vedtaget ved resolution MSC.98(73), finde anvendelse på passagerskibe i klasse B, C og D, der er bygget den 1. januar 2003 eller senere.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/45/EF af 6. maj 2009 om sikkerhedsregler og -standarder for passagerskibe (EUT L 163 af 25.6.2009, s. 1).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/106/EF af 19. november 2008 om minimumsuddannelsesniveaue for søfartserhverv (EUT L 323 af 3.12.2008, s. 33).

⁽³⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/10/EF af 6. februar 2003 om minimumsforskrifter for sikkerhed og sundhed i forbindelse med arbejdstagernes eksponering for risici på grund af fysiske agenser (støj) (EUT L 42 af 15.2.2003, s. 38).

- (12) I det omfang ændringerne af SOLAS-regel II-1/1, II-1/2, II-1/3, II-1/4, II-1/5, II-1/6, II-1/7, II-1/8-1, II-1/9, II-1/10, II-1/12, II-1/13, II-1/15-17, II-1/19, II-1/21-22 og II-1/35, SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10 samt kapitel 13 i FSS-koden kan få konsekvenser for bestemmelserne i direktiv 2009/45/EF om passagerskibe og højhastighedspassagerfartøjer i indenrigsfart, hører disse ændringer ind under Unionens enekompetence.
- (13) Ændringerne af ESP-koden fra 2011 tilpasser koden til den ajourførte Z10-serie i Den Internationale Sammenslutning af Klassifikationsselskabers ensartede krav (IACS UR's Z10-serie), som vedrører syns- og certificeringskrav. I henhold til artikel 5 og 6 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 530/2012 ⁽¹⁾ er det obligatorisk at anvende IMO's tilstandsvurderingsordning (CAS) på enkeltskrogede olietankskibe, som er over 15 år gamle. Det beskrives i det skærpede inspektionsprogram, også kaldet det udvidede synsprogram (ESP), der anvendes i forbindelse med syn af bulkskibe og olietankskibe, hvordan denne skærpede vurdering skal udføres. Eftersom ESP indgår i CAS som et værktøj til at nå det opstillede mål, vil eventuelle ændringer af ESP automatisk finde anvendelse gennem forordning (EU) nr. 530/2012.
- (14) Unionen er hverken medlem af IMO eller kontraherende part i de relevante konventioner og koder. Det er derfor nødvendigt, at Rådet bemyndiger medlemsstaterne til at udtrykke Unionens holdning og give deres samtykke til at lade sig binde af disse ændringer, for så vidt disse hører ind under Unionens enekompetence —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den holdning, som skal indtages på Unionens vegne på 70. samling i IMO's Komité til Beskyttelse af Havmiljøet, skal være at erklære sig enig i vedtagelsen af ændringerne af kapitel 4 i bilag VI til MARPOL-konventionen som fastsat i bilag 7 til IMO-dokument MEPC 69/21/Add.1.

Artikel 2

1. Den holdning, som skal indtages på Unionens vegne på 97. samling i IMO's Komité for Sikkerhed på Søen, skal være at erklære sig enig i vedtagelsen af ændringerne af:

- a) SOLAS-regel II-1/1, II-1/2, II-1/3, II-1/4, II-1/5, II-1/6, II-1/7, II-1/8-1, II-1/9, II-1/10, II-1/12, II-1/13, II-1/15-17, II-1/19, II-1/21-22 og II-1/35 som fastsat i bilag 1 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016
- b) SOLAS-regel II-1/1.2, en ny regel II-1/19-1 og ændringer af SOLAS-regel III/1.4, III/30 og III/37 som fastsat i bilag 1 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016
- c) SOLAS-regel II-2/1 og II-2/10 som fastsat i bilag 1 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016
- d) SOLAS-regel II-1/3-12 som fastsat i bilag 1 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016
- e) STCW-konventionen og -koden for særlig uddannelse til passagerskibe og til del A og del B i STCW-koden som fastsat i bilag 8, 9 og 10 til IMO-dokument MSC 96/25/Add.1
- f) kapitel 13 i FSS-koden som fastsat i bilag 2 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016
- g) ESP-koden fra 2011 som fastsat i bilag 4 til IMO-cirkulæreskrivelse nr. 3644 af 20. maj 2016.

2. Hvis ændringerne af SOLAS-regel II-1/6, der er omhandlet i stk. 1, litra a), revideres på 97. samling i IMO's Komité for Sikkerhed på Søen, skal den holdning, som skal indtages på Unionens vegne, være at erklære sig enig i ændringer af de ændringer, der forbedrer de nuværende sikkerhedsniveauer.

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 530/2012 af 13. juni 2012 om fremskyndet indfasning af krav om dobbeltskrogs- eller tilsvarende design for olietankskibe med enkeltskrog (EUT L 172 af 30.6.2012, s. 3).

Artikel 3

1. Den holdning, som skal indtages på Unionens vegne, jf. artikel 1 og 2, fremføres af de medlemsstater, der er medlemmer af IMO, idet de handler i fællesskab i Unionens interesse.
2. Der kan aftales mindre ændringer af de holdninger, der er omhandlet i artikel 1 og 2, uden at Rådet træffer yderligere afgørelse.

Artikel 4

Medlemsstaterne bemyndiges til i Unionens interesse at give deres samtykke til at lade sig binde af de ændringer, der er omhandlet i artikel 1 og 2, for så vidt disse hører ind under Unionens enekompetence.

Artikel 5

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Luxembourg, den 17. oktober 2016.

På Rådets vegne
L. SÓLYMOS
Formand

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2016/2078**af 4. juli 2016****om statsstøtte SA.41617 — 2015/C (ex SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN)) gennemført af Nederlandene med hensyn til den professionelle fodboldklub NEC i Nijmegen***(meddelt under nummer C(2016) 4048)***(Kun den nederlandske udgave er autentisk)****(EØS-relevant tekst)**

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger i overensstemmelse med traktatens artikel 108, stk. 2 ⁽¹⁾, og under hensyntagen til deres bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

1. SAGSFORLØB

- (1) I 2010 blev Kommissionen af en række borgere underrettet om, at Nederlandene havde gennemført en støtteforanstaltning for den professionelle fodboldklub NEC i Nijmegen. Klagerne blev registreret under nummer SA.31616 og SA.31767. I 2010 og i 2011 modtog Kommissionen også klager vedrørende foranstaltninger til fordel for andre professionelle fodboldklubber i Nederlandene, nemlig MVV i Maastricht, Willem II i Tilburg, FC Den Bosch i 's-Hertogenbosch og PSV i Eindhoven. I et brev af 2. september 2011 gav Nederlandene Kommissionen yderligere oplysninger om foranstaltningen vedrørende NEC.
- (2) I et brev af 6. marts 2013 meddelte Kommissionen Nederlandene, at den havde besluttet at indlede proceduren, jf. artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, med hensyn til foranstaltningerne til støtte for Willem II, NEC, MVV, PSV og FC Den Bosch.
- (3) Kommissionens afgørelse om at indlede proceduren («åbningsafgørelsen») blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ⁽²⁾. Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den pågældende foranstaltning.
- (4) Nederlandene fremsatte bemærkninger inden for rammerne af proceduren vedrørende foranstaltningen til fordel for NEC i et brev af 6. juni 2013, som omfattede kommentarer fra Nijmegen kommune («kommunen») som interesseret part. Der blev afholdt et møde med Nederlandene den 27. februar 2015, hvor kommunen også deltog. Der blev modtaget yderligere oplysninger fra Nederlandene den 10. april 2015, 11. maj 2015, 13. maj 2015 og 16. juli 2015. Kommissionen modtog ingen bemærkninger fra andre interesserede parter.
- (5) Efter åbningsafgørelsen og efter aftale med Nederlandene blev undersøgelsen af de forskellige klubber foretaget særskilt. Undersøgelsen vedrørende NEC blev registreret under sag nr. SA.41617.

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN**2.1. Foranstaltningen og dens modtager**

- (6) Det nationale fodboldforbund Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond («KNVB») er en paraplyorganisation for såvel professionelle fodboldkampe som amatørkampe. Professionel fodbold i Nederlandene er organiseret i et system med to lag. I sæsonen 2014/2015 bestod det af 38 klubber, hvoraf de 18 spillede i den bedste liga (eredivisie) og de 20 i den næstbedste liga (eerste divisie).

⁽¹⁾ Kommissionens afgørelse i sag SA.33584 (2013/C) (ex 2011/NN) — Nederlandene — Støtte til visse professionelle nederlandske fodboldklubber i 2008-11 — Opfordring til at fremsætte bemærkninger efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (EUT C 116 af 23.4.2013, s. 19).

⁽²⁾ Jf. fodnote 1.

- (7) Nijmegen Eendracht Combinatie (»NEC«) blev grundlagt i 1900 og spiller sine hjemmekampe i Nijmegen. Juridisk er NEC struktureret som følger: selskaberne Nijmegen Eendracht Combinatie B.V., Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. og N.E.C. horeca B.V. ejes af fonden Stichting Administratiekantoor N.E.C. Selskabet Exploitatie-Maatschappij De Goffert B.V. er støttemodtager. Ifølge de oplysninger, Nederlandene har fremsendt, er NEC en mellemstor virksomhed med 62,3 fuldtidsækvivalenter i 2015 (69,5 fuldtidsækvivalenter i 2010). I den periode, der er omfattet af denne undersøgelse, spillede NEC i den bedste liga. Den spillede i en europæisk turnering (UEFA Cup) i 2008/09.
- (8) Siden 2003 har NEC været den primære — men ikke eneste — bruger af det multifunktionelle stadion Goffert Stadion i den store Goffert Park i Nijmegen. Ved siden af stadionet i Goffert Park byggede kommunen i 2003 det multifunktionelle sportsanlæg *De Eendracht* med støtte fra Den Europæiske Fond for Regional Udvikling (EFRU). *De Eendracht* udlejes til NEC og bruges også af andre til træning.
- (9) Forholdet mellem kommunen og NEC vedrørende *De Eendracht* er reguleret af to kontrakter, der blev indgået i 2003: en hensigtserklæring om at udvikle området, hvor *De Eendracht* ligger, inden for rammerne af kommunens bredere sportspolitiske vision samt en lejekontrakt for *De Eendracht*.
- (10) NEC skrev i 2008 og 2009 til de kommunale myndigheder om en bestemmelse i kontrakterne, ifølge hvilken den havde ret til at købe *De Eendracht* af kommunen. NEC beskrev det som en »forkøbsret« og skrev, at det havde været hensigten, at NEC skulle erhverve »opstalrecht« eller brugsret⁽³⁾ til anlægget. I sit første brev foreslog NEC at give afkald på sin forkøbsret mod en compensation på 2,3 mio. EUR, hvilket den beregnede på grundlag af den anslåede bogførte værdi og ejendomsværdien af anlægget ifølge eksterne vurderingsekspertes. NEC mente, at forskellen mellem de to værdier svarer til den fordel, den ville få, hvis den udøvede sin forkøbsret. I endnu et brev til kommunen meddelte NEC, at den ønskede at udøve sin forkøbsret.
- (11) I 2010 modtog kommunen juridiske udtalelser fra to advokatfirmaer om dette spørgsmål: en i januar 2010 og en i september 2010. Den første udtalelse bemærkede en bestemmelse i lejekontrakten, ifølge hvilken kontrakten løb, indtil *De Eendracht* blev købt af lejerer (NEC), og bemærkede, at det havde været kommunens og NEC's hensigt, at anlægget skulle købes af NEC, hvis EFRU ikke havde nogen indsigelser. Det blev konkluderet, at NEC havde en fast ret til at udøve forkøbsretten. Den anden udtalelse blev bestilt på initiativ af kommunalbestyrelsen og omhandlede, hvorvidt NEC's krav var berettiget. I denne udtalelse blev det konkluderet, at kommunen kun var forpligtet til at forhandle med NEC, fordi den pågældende bestemmelse ikke angiver en pris eller en prisfastsættelsesmetode.
- (12) Kommunen indvilligede i at betale en compensation på 2,2 mio. EUR i september 2010. Nederlandene underrettede ikke som krævet i traktatens artikel 108, stk. 3, Kommissionen om sin hensigt om at udbetale compensation til NEC for dens afkald på forkøbsretten. Den formelle undersøgelsesprocedure blev indledt på grund af denne transaktion, og den er som sådan genstanden for denne afgørelse.

2.2. Begrundelse for indledning af proceduren

- (13) I åbningsafgørelsen havde Kommissionen den holdning, at støtteforanstaltninger til professionelle fodboldklubber sandsynligvis vil fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne inden for betydningen af traktatens artikel 107, stk. 1. Kommissionen nåede endvidere til den foreløbige konklusion, at kommunen havde givet NEC en selektiv fordel ved hjælp af statsmidler og dermed havde givet støtte til fodboldklubben.
- (14) Med hensyn til, hvorvidt der var en forkøbsret, konkluderede Kommissionen for det første, at Nederlandene ved kun at tage udgangspunkt i den første juridiske udtalelse og se bort fra den mere grundige anden udtalelse ikke havde påvist, at NEC havde en forkøbsret til en pris, som ikke var blevet fastlagt i kontrakten, og som heller ikke var blevet forhandlet.

(³) Ifølge artikel 5:101 i den nederlandske civillov er denne brugsret, eller »superficiærfæste« (latin: *ius superficium*), en ejendomsret, som giver ejeren — »superficiaren« — ret til at have eller erhverve bygninger, anlæg eller planter (vegetation) i, på eller over fast ejendom ejet af andre.

- (15) Med hensyn til, om den pris, der blev betalt for at give afkald på den påståede forkøbsret, stemte overens med markedsvilkårene, gentog Kommissionen, at Kommissionens vejledning om støtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord ⁽⁴⁾ («meddelelsen om salg af jord»), som Nederlandene havde henholdt sig til, kun omfatter »salg af jord og bygninger, der ejes af det offentlige. Den omfatter ikke det offentliges erhvervelse af jord og bygninger eller offentlige myndigheders udlejning af jord og bygninger. Sådanne transaktioner kan også indeholde statsstøtteelementer«. Endvidere anførte Kommissionen, at markedsökonomiske aktører muligvis også ville se på sandsynligheden for, at en lejer ville udøve forkøbsretten, hvis det antages, at en sådan eksisterer. De ville bl.a. se på lejerens økonomiske midler.
- (16) For det tredje bemærkede Kommissionen, at NEC havde været i økonomiske vanskeligheder på det tidspunkt, hvor støtten blev tildelt, og at disse var så alvorlige, at det ikke var sikkert, at den kunne fortsætte som professionel fodboldklub. KNVB havde, da det godkendte NEC's forretningsplan for 2010/11, anmodet NEC om en eksternt garanti på 1 967 000 EUR i juli 2010. Ellers ville NEC risikere at miste sin licens. Denne garanti (som ifølge Kommissionens oplysninger blev stillet af en privat erhvervsvirksomhed og derfor ikke ved hjælp af statsmidler) lå ud over de 2,2 mio. EUR, som er omhandlet i denne afgørelse. NEC anførte selv i juni 2010, at dens økonomiske situation var bekymrende, med en negativ egenkapital, et negativt driftsresultat i 2009/10 og en dårlig likviditet. NEC stoppede med at betale leje i september 2009.
- (17) For at vurdere om støtten er forenelig med rammebestemmelserne for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽⁵⁾ («rammebestemmelserne») anmodede Kommissionen om oplysninger om overholdelsen af alle kravene i rammebestemmelserne.
- (18) Kommissionen var navnlig ikke i stand til at kontrollere, om betingelserne i punkt 34-37 i rammebestemmelserne vedrørende arten og opfyldelsen af en omstrukturingsplan var blevet overholdt. Kommissionen kunne heller ikke kontrollere, om der var givet tilstrækkelige kompenserende modydelse inden for betydningen af punkt 38-42. Det skulle endvidere påvises, at støtten havde været begrænset til det nødvendige minimum, at modtageren selv havde betalt et passende eget bidrag til omstruktureringen, at Nederlandene ville fremlægge tilsynsrapporter, og at princippet om engangsstøtte blev overholdt.

3. BEMÆRKNINGER FRA NEDERLANDENE

- (19) Nederlandene er uenige i, at foranstaltningen udgør statsstøtte.
- (20) I denne forbindelse fremhæver Nederlandene først og fremmest den alvorlige baggrund for transaktionen. Ifølge Nederlandene indeholdt åbningsafgørelsen nogle faktuelle fejl i denne henseende. I modsætning til, hvad der stod i åbningsafgørelsen, var Goffert stadion også multifunktionelt før 2003. Kommunen mener, at det, at De Eendracht (og Goffert stadion) blev brugt til ikke-sportslige formål, er vigtigt for konteksten.
- (21) Nederlandene gør især gældende, at kommunen havde en interesse i, at den avancerede sports- og innovationspark («TIP») ⁽⁶⁾ blev bygget, fordi den ville samle det eksisterende Goffert stadion og De Eendracht. Forberedelserne til byggeriet af TIP startede allerede, før NEC havde oplyst kommunen om, at den ønskede at udøve sin forkøbsret. De Eendracht-anlægget spillede en vigtig rolle i planerne for TIP, som kommunen stod i spidsen for. Nederlandene fremhæver, at forberedelserne til TIP fortsatte indtil lang tid efter den transaktion, der fandt sted i september 2010. Det var først i marts 2012, at kommunalbestyrelsen besluttede at indstille TIP-forberedelserne. Ifølge Nederlandene bør Kommissionen tage højde for, hvor afgørende det på daværende tidspunkt var for kommunen at bevare det fulde ejerskab over De Eendracht (både grunden og bygningen) for at kunne bygge TIP.

⁽⁴⁾ EFT C 209 af 10.7.1997, s. 3.

⁽⁵⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 244 af 1.10.2004, s. 2). Anvendelsen af disse rammebestemmelser blev forlænget ved meddelelse fra Kommissionen om forlængelse af Fællesskabets rammebestemmelser af 1. oktober 2004 for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EUT C 296 af 2.10.2012, s. 3).

⁽⁶⁾ Kommunen agtede at lave en stor del af Goffert Park til en »Topsport- en Innovatie Park« («TIP»), som skulle opfylde mange forskellige formål inden for sport, uddannelse, sundhed og videnskab. Dette projekt er siden blevet skrinlagt. Den fremtidige finansiering af TIP var ikke omfattet af åbningsafgørelsen.

- (22) I denne forbindelse henviser Nederlandene til rapporten om de forventede økonomiske virkninger af TIP, som konsulentfirmaet ERAC (European and Regional Affairs Consultants) offentliggjorde i april 2009. Ifølge denne rapport var forventningerne, at TIP ville have en positiv indvirkning på kommunens økonomi, herunder en stigning i beskæftigelsen og udgifterne, men også forskellige indirekte positive økonomiske virkninger inden for udvikling af viden, innovation, uddannelse og det generelle aktivitetsniveau. Rapporten »TIP Nijmegen indvirkning og muligheder«, som kommunen og Buck Consultants udarbejdede, omtaler specifikt den vigtige rolle, som De Eendracht spiller for TIP.
- (23) For det andet understreger Nederlandene, at NEC's krav var rimeligt, og beskriver baggrunden for, at forkøbsretten blev etableret. Kommunen har fremhævet, at dette er forbundet med NEC's afkald på brugsretten på det daværende amatør anlæg, således at kommunen kunne erstatte dette anlæg med det nye anlæg De Eendracht. I 2000 havde NEC haft brugsretten over det eksisterende amatør anlæg, hvorimod kommunen ejede grunden. Eftersom anlægget ikke længere opfyldte KNVB's krav, så fodboldaktiviteterne kunne fortsættes der, besluttede kommunen — efter høring af NEC — i 2002 at bygge et nyt multifunktionelt anlæg, De Eendracht. De Eendracht blev opført med offentlige midler, delvist finansieret med støtte fra EFRU. For at kunne ansøge om støtte fra EFRU skulle anlægget opføres af kommunen, og bygningen måtte ikke sælges i en periode på fem år. NEC gav derfor afkald på sin brugsret til anlægget, men erhvervede en forkøbsret til (brugsretten til) det nye anlæg De Eendracht. Ifølge Nederlandene var det hensigten, at NEC skulle overtage De Eendracht-anlægget, når EFRU-kravene ikke længere stod i vejen for dette, selv om købsprisen ikke blev fastsat på daværende tidspunkt.
- (24) Nederlandene afviser derfor, at kommunen kun har fulgt én af de juridiske udtalelser (se betragtning 14). I stedet fremhæver den, at der aldrig har været en konflikt mellem kommunen og NEC om kravet, som begge parter anså for at være berettiget. Nederlandene henviser her til artikel 6:217 i den nederlandske civillov, ifølge hvilken der kun er krav om, at parterne skal være enige, for at der eksisterer en aftale.
- (25) Forkøbsretten kan udledes af hensigtserklæringen og lejekontrakterne mellem kommunen og virksomheden Exploatiemaatschappij De Goffert B.V. (se betragtning 9). Det er ifølge Nederlandene ikke relevant, at bestemmelserne om forkøbsretten ikke fastsætter en pris eller prisfastsættelsesmetode. I forbindelse med købsaftaler, hvor parterne ikke fastsætter en pris, skal køberen ifølge artikel 7:4 i den nederlandske civillov betale en »rimelig pris«.
- (26) Kort sagt gør kommunen gældende, at beslutningen om ikke at følge den anden juridiske udtalelse var rimelig begrundet, da den fandt, at argumenterne i den anden juridiske udtalelse var uholdbare. Dette blev bestyret af, at forfatteren til den første juridiske udtalelse reagerede på den anden udtalelse og fastholdt sin vurdering. Kommunen påpeger, at den udtalelse helt klart var politisk motiveret, da den blev bestilt af oppositiionspartierne i kommunalbestyrelsen. Det, at den anden udtalelse var mere udførlig (betragtning 14), betyder ikke, at det kan konkluderes, at argumenterne deri er mere gyldige.
- (27) Kommunen bemærker endvidere i denne henseende, at aftalen mellem NEC og kommunen er underlagt den nationale privatret, og en sådan vurdering af gyldigheden af NEC's krav skal foretages af en nederlandsk dommer.
- (28) For det tredje har Nederlandene også præciseret vurderingen af værdien af forkøbsretten. Nederlandene påpeger, at det ikke kan antages, at der er tale om en fordel (og dermed statsstøtte), blot fordi prisen fastsættes på grundlag af forhandlinger. Hvad angår NEC blev prisen på forkøbsretten fastsat på grundlag af en uafhængig vurdering og er derfor ifølge de nederlandske myndigheder i overensstemmelse med markedsvilkårene. Nederlandene gør gældende, at transaktionen ikke var selektiv og ikke gav NEC en fordel.
- (29) Nederlandene henviser til, at en foranstaltning ikke er selektiv, hvis den er baseret på en generel national foranstaltning. Transaktionen er navnlig baseret på civilloven, som har et generelt anvendelsesområde og gælder for alle virksomheder. Transaktionens værdi var baseret på bestemmelserne i civilloven om betaling af en »rimelig pris«. Ifølge Nederlandene blev denne bestemmelse fulgt, fordi der blev foretaget en uafhængig vurdering i april 2009. De konkluderer, at transaktionen ikke var selektiv.

- (30) Selv om transaktionen blev betragtet som selektiv, ville NEC ikke have fået en fordel, fordi kommunen handlede som en markedsøkonomisk investor og betalte en markedspris. Nederlandene fremhæver, at ifølge Kommissionens afgørelsespraksis anvender den meddelelsen om salg af jord analogt, når sager omhandler vurdering af andre aktiver og ejendomsrettigheder. Eftersom transaktionen i denne sag er baseret på en vurdering som angivet i meddelelsen om salg af jord, kan den betragtes som værende i overensstemmelse med markedsvilkårene. Selv om meddelelsen om salg af jord ikke fandt anvendelse, ville transaktionen stadig være i overensstemmelse med markedsvilkårene, idet en markedsøkonomisk investor også ville have fastlagt værdien af forkøbsretten ud fra en uafhængig vurdering.
- (31) Kommunen understregede, at der er en tæt forbindelse mellem transaktionens værdi og værdien af De Eendracht-anlægget. Den uafhængige vurderingsrapport (dateret den 7. april 2009) fokuserer på to værdier. På den ene side vurderede den, hvilken salgspris en sælger kunne få ved salg af brugsretten (i en periode på 30 år) til anlægget på grundlag af den eksisterende lejeaftale mellem kommunen og NEC [...] (*). På den anden side vurderede den, hvilken salgspris en sælger kunne få ved salg af brugsretten til anlægget på grundlag af eksisterende fremlejeaftaler mellem NEC og dens fremlejetagere under hensyntagen til udviklingen i markedslejen. Der var indgået lejeaftaler mellem både NEC og kommunen og NEC og tredjeparter (hvor NEC fungerede som operatør af anlægget), jf. også betragtning 8. Den anden værdi blev fastsat til [...] EUR.
- (32) De to vurderinger er med andre ord baseret på den antagelse, at anlægget ville blive solgt i udlejet stand. Nederlandene gør gældende, at et salg i henhold til den nederlandske lovgivning ikke ændrer lejesituationen. Den nye ejer af en ejendom erstatter den tidligere ejer som udlejer. Derfor er det almindeligt at fastsætte salgsværdien af en udlejningssejendom på grundlag af lejeindtægterne.
- (33) De uafhængige vurderinger viser, at kommunen kunne sælge De Eendracht-anlægget i udlejet stand til en tredjepart til en pris på højst [...] EUR. Ifølge Nederlandene svarer dette til den maksimale pris, der kunne kræves fra NEC for anlægget. Når NEC erhvervede brugsretten til De Eendracht-anlægget, kunne den sælge retten til en pris på højst [...] EUR. Ifølge Nederlandene betyder dette, at NEC gav afkald på en potentiel fordel på højst [...] 2 064 000 EUR. I løbet af forhandlingerne med NEC blev den endelige værdi af forkøbsretten fastsat til [...] 2 223 000 EUR. [...]. Kommissionen bemærker, at vurderingen ikke udtrykkeligt tog højde for den konkrete situation, nemlig at NEC selv ville overtage anlægget.
- (34) Nederlandene har fremsendt yderligere baggrundsoplysninger om de lejetal, der blev brugt i vurderingsrapporten til at forklare den store forskel mellem de to vurderinger. Nederlandene påpeger især, at en række faktorer trak den leje, der blev fastsat for NEC, ned:
- Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. lejede ikke kun anlægget, men fungerede også som driftsselskab og udlejede i den egenskab dele af anlægget til tredjeparter. De Eendracht havde en klar eksperimentel karakter, og kommunen brugte dette nye anlæg til at styrke forbindelsen mellem anlægget og sociale aktiviteter, det økonomiske miljø og de omkringliggende boligområder. Det var ikke sikkert, at disse samfundsøkonomiske projekter ville lykkes i praksis, og det var ikke udelukket, at tredjeparter ville bakke ud. Dette øgede risikoen for Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V.
 - Exploitatiemaatschappij De Goffert B.V. varetog også vedligeholdelse og udskiftning af banerne, som tidligere blev vedligeholdt af kommunen.
 - NEC var den eneste mulige partner, der kunne realisere kommunens samfundsøkonomiske mål.
 - NEC havde oprindeligt en brugsret til anlægget, men gav afkald på denne uden beregning (se betragtning 23).
- På dette grundlag mener Nederlandene, at den leje, som NEC betalte, og som danner grundlag for den første værdi, der blev beregnet i vurderingen, var i overensstemmelse med markedsvilkårene.
- (35) Endvidere har Nederlandene bemærket, at lejeaftalen mellem NEC og kommunen skal betragtes som en tidsbegrænset lejeaftale, som kommunen ikke kunne opsigte før udløbsdatoen, som falder sammen med datoen for overdragelse af brugsretten til NEC. Dette forklarer, hvorfor den første værdi i vurderingen beregnes på grundlag af en fast leje, hvorimod den anden værdi tager højde for udviklingen i markedslejen.

(*) Fortrolige oplysninger.

- (36) Nederlandene understregede, at beløbet på 2,2 mio. EUR, som NEC havde krav på at modtage for forkøbsretten, ikke blev udbetalt, men i stedet til dels blev brugt til at dække udestående tilgodehavender fra NEC og til dels som lejeforskid (garantileje). Samtidig blev lejeaftalen forlænget til udgangen af februar 2043, og lejen blev hævet [...]. Nederlandene gør gældende, at hvis det antages, at den oprindelige leje var i overensstemmelse med markedsvilkårene, betyder denne lejestigning, at den nye leje ligger over markedslejen. Alternativt bør den nye leje ifølge Nederlandene anses for at være i overensstemmelse med markedsvilkårene.
- (37) For det fjerde gør Nederlandene gældende, at kommunen tog højde for NEC's økonomiske situation på tidspunktet for transaktionen. Kommunen havde dengang modtaget oplysninger, som fik den til at antage, at det var muligt, at NEC trods sine økonomiske problemer ville være i stand til at udøve forkøbsretten. NEC havde særligt i et af sine breve (se betragtning 10) udtrykkeligt informeret kommunen om, at en kommerciel virksomhed var interesseret i at købe De Eendracht, muligvis gennem NEC. Derfor ville NEC's eventuelle økonomiske problemer ikke nødvendigvis forhindre den i at købe De Eendracht. Endvidere blev kommunen den 3. september 2010 oplyst om, at NEC havde modtaget finansiering fra en kommerciel virksomhed [...], som havde købt en del af (sæson)billetterne til sæson 2011/12, 2012/13 og 2013/14. Det er denne transaktion, som Kommissionen henviser til i åbningsafgørelsen, men — i modsætning til det, der blev angivet i åbningsafgørelsen — blev dette ikke finansieret med en garanti, og prisen var meget højere end de 1,9 mio. EUR, der er nævnt i åbningsafgørelsen (dvs. ca. 4 mio. EUR) (se betragtning 16). Denne tilkendegivelse af, at en kommerciel investor havde tiltro til NEC's økonomiske situation, var endnu en grund til, at kommunen på daværende tidspunkt accepterede det som en mulighed, at NEC udøvede sin forkøbsret til De Eendracht.
- (38) Endelig gør Nederlandene gældende, at kommunen handlede som markedsökonomisk investor og tog højde for NEC's (formodede) økonomiske situation på det tidspunkt.
- (39) Alternativt hævder Nederlandene, at selv om foranstaltningen udgjorde støtte, var den forenelig med det indre marked. Ifølge Nederlandene er betingelserne i rammebestemmelserne opfyldt, og foranstaltningen kunne som sådan betragtes som værende forenelig i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c). Nederlandene fremlagde faktuelle oplysninger til støtte herfor.
- (40) Med hensyn til NEC's økonomiske situation på tidspunktet for transaktionen, fremlægger Nederlandene yderligere beviser for, at NEC var en kriseramet virksomhed. Kommunen havde bestilt en rapport om klubbens økonomiske situation og fremtidsudsigter, som blev fremlagt af revisionsfirmaet BDO (7) kort efter transaktionen (den 29. oktober 2010). Den henviser til et negativt resultat, [...], negativ egenkapital [...] og et fald i driftskapitalen [...]. Rapporten viser, at NEC's resultat havde været negativt og var faldet over en periode på tre år. Det lykkedes NEC at generere et positivt nettoresultat i samme periode (som følge af indtægter fra transferrettigheder og spillersalg), men rapporten viser klart, at indtægtsniveauet er faldende, hvorimod NEC's omkostninger stort set er uændrede. Endvidere havde egenkapitalen været negativ i de seneste tre år, og NEC's solvens var faldet i samme periode.
- (41) Hvad angår omstruktureringsplanen, udarbejdede NEC en handlingsplan (»Plan van Aanpak«) (8), som skulle løse klubbens økonomiske problemer. Denne plan blev fremsendt til KNVB i august 2010. Den indeholder en nærmere beskrivelse af klubbens økonomiske situation, benchmarksammenligninger med tilsvarende fodboldklubber og planlagte tiltag til at opnå kategori 2-status (dvs. at klubbens finansielle sundhed er »tilstrækkelig«, se også betragtning 75).
- (42) Med hensyn til modydelser bemærker Nederlandene, at hvis der er tale om støtte, er den af en begrænset størrelse, hvorfor de negative indvirkninger på konkurrencen er relativt små. Ikke desto mindre indeholdt KNVB's omstruktureringsplan adskillige modydelser.
- (43) Endvidere var en eventuel støtte begrænset til det nødvendige minimum. I denne henseende blev der ydet et betragteligt eget bidrag til omstruktureringen via den foranstaltning, der henvises til i betragtning 16 og 37, hvorimod ændringen i afdragsvilkårene for et lån medførte et fald i de faste afdragsomkostninger på 250 000 EUR om året.
- (44) Hvad angår tilsyn, har Nederlandene lovet at fremsende de krævede rapporter til Kommissionen.

(7) »Onderzoek naar financiële situatie en financieel toekomstperspectief N.E.C.Nijmegen«, rapport af 29. oktober 2010 udarbejdet af BDO, Nijmegen.

(8) Plan van aanpak NEC, august 2010.

- (45) Endelig bekræfter Nederlandene, at der ikke er eller vil blive gennemført andre støtteforanstaltninger til NEC.

4. VURDERING AF FORANSTALTNINGEN

4.1. Tilstedeværelse af statsstøtte i henhold til traktatens artikel 107, stk. 1

- (46) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, er statsstøtte enhver form for støtte, som ydes af en medlemsstat eller ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne. Betingelserne i traktatens artikel 107, stk. 1, er kumulative, og alle betingelser skal derfor være opfyldt samtidigt, før en foranstaltning kan udgøre statsstøtte.
- (47) Kommunens køb af NEC's påståede forkøbsret til De Eendracht for 2,2 mio. EUR blev finansieret ved hjælp af statsmidler, fordi pengene til transaktionen kom fra kommunen. Dette er ikke blevet bestredt af Nederlandene.
- (48) Hvad angår den mulige indvirkning på det indre marked, påpeger Kommissionen, at NEC har deltaget i europæiske fodboldturneringer. Endvidere udøver professionelle fodboldklubber økonomiske aktiviteter på flere markeder ud over deltagelse i fodboldturneringer, som f.eks. transfermarkedet for professionelle spillere, reklame, sponsorering, merchandising eller mediedækning. Støtte til en professionel fodboldklub styrker dens position på alle disse internationale markeder. Hvis statsmidler derfor anvendes til at give en professionel fodboldklub en selektiv fordel, uanset den liga, den spiller i, vil denne støtte sandsynligvis kunne fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne inden for betydningen af traktatens artikel 107, stk. 1 ⁽⁹⁾.
- (49) Der er heller ingen tvivl om, at foranstaltningen er selektiv, fordi den specifikt blev godkendt af kommunalbestyrelsen. Nederlandene har fremført, at foranstaltningen var baseret på almindelig national lovgivning (se betragtning 29) og derfor ikke var selektiv. Kommissionen mener imidlertid, at selv om aftalen mellem NEC og kommunen kan betragtes som en aftale, der er underlagt den almindelige nederlandske lovgivning, er de nærmere bestemmelser i aftalen ikke udelukkende baseret på almindelige principper, men også på de særlige bestemmelser i aftalen/aftalerne mellem NEC og kommunen. Det er derfor klart, at foranstaltningen er rettet mod en bestemt virksomhed, NEC, og derfor er selektiv.
- (50) Nederlandene mener, at NEC ikke har fået nogen fordel, men at transaktionen blev gennemført på markedsvilkår. De påpeger især, at NEC havde en berettiget forkøbsret til De Eendracht, og at købsprisen for denne ret blev fastsat på grundlag af en uafhængig vurdering.
- (51) Med hensyn til, hvorvidt kravet var berettiget, har Nederlandene fremsendt yderligere forklaringer på, hvorfor den første juridiske udtalelse blev fulgt i stedet for den anden. Endvidere fremhævede Nederlandene, at det sandsynligvis ikke ville være muligt at bygge TIP, hvis De Eendracht blev solgt til NEC. Det var klart i kommunens interesse at godtgøre NEC for at give afkald på forkøbsretten.
- (52) Det bør bemærkes, at det er uklart, hvilken pris NEC ville skulle betale til kommunen, hvis den havde udøvet forkøbsretten og købt De Eendracht. Nederlandene har anført, at hvis der ikke er aftalt en pris, skal køberen ifølge den nederlandske civillov betale en rimelig pris. I det omfang at en sådan rimelig pris ligger tæt på eller svarer til markedsværdien af brugsretten til De Eendracht, syntes forkøbsretten kun at have en begrænset økonomisk værdi. I den situation synes godtgørelsen på 2,2 mio. EUR at være urimelig høj og at udgøre en fordel for NEC.
- (53) Uanset hvorvidt NEC faktisk havde en berettiget forkøbsret og andre argumenter vedrørende fortolkningen af nederlandsk civilret, mener Kommissionen, at det centrale spørgsmål, der skal tages stilling til, er, hvorvidt transaktionen fandt sted på markedsvilkår, og kommunen handlede som privat aktør.

⁽⁹⁾ Kommissionens afgørelse vedrørende Tyskland af 20. marts 2013 om Multifunktionsarena der Stadt Erfurt (sag SA.35135 (2012/N)), betragtning 12, og Multifunktionsarena der Stadt Jena (sag SA.35440 (2012/N)), resuméer i EUT C 140 af 18.5.2013, s. 1, og af 2. oktober 2013 om Fußballstadion Chemnitz (sag SA.36105 (2013/N)), resumé i EUT C 50 af 21.2.2014, s. 1, betragtning 12-14, Kommissionens afgørelser vedrørende Spanien af 18. december 2013 om mulig statsstøtte til fire professionelle spanske fodboldklubber (sag SA.29769 (2013/C)), betragtning 28, Real Madrid CF (sag SA.33754 (2013/C)), betragtning 20, og påstået støtte til tre fodboldklubber i Valencia (sag SA.36387 (2013/C)), betragtning 16, offentliggjort i EUT C 69 af 7.3.2014, s. 99.

- (54) I denne henseende er det nødvendigt, at Kommissionen vurderer, om en privat investor ville have indgået i den vurderede transaktion på samme vilkår. En hypotetisk investor handler som en fornuftig investor, der ønsker at maksimere sin fortjeneste uden dog at løbe en for stor risiko i forhold til afkastet. Det markedsøkonomiske investorprincip er ikke overholdt, hvis prisen for forkøbsretten blev fastsat på et højere niveau end markedsprisen. Kommissionen mener, at der er en række aspekter af vurderingsprocessen, der viser, at den ikke består testen af det markedsøkonomiske investorprincip.
- (55) For det første er det ikke klart, hvorfor værdien af forkøbsretten ville svare til forskellen mellem på den ene side salgsværdien af anlægget på grundlag af lejeaftalen mellem kommunen og NEC og på den anden side salgsværdien på grundlag af lejeaftalerne mellem NEC og dens fremlejetagere under hensyntagen til udviklingen i markedslejen. Kommissionen bemærker, at kommunen bestilte en uafhængig vurdering af disse to salgsværdier og ikke af forkøbsretten som sådan. Der er ikke angivet nogen baggrund eller argumenter for, hvorfor forskellen mellem disse værdier svarer til værdien af forkøbsretten.
- (56) For det andet synes brugen af disse to værdier til at fastsætte værdien af forkøbsretten at være baseret på en antagelse om et salg til en tredjepart for den ene af værdierne, men ikke for den anden. Den første værdi [...] er fastsat på grundlag af et salg fra kommunen til en tredjepart af brugsretten i udlejet stand, dvs. hvor lejeaftalen med NEC udgør en »begrænsning« for en køber. I modsætning hertil gælder det, at fordi Nederlandene gør gældende, at lejeaftalen ikke kunne opsiges, før brugsretten var overdraget til NEC, var det kun NEC, der ville have kunnet fortsætte driften af anlægget over for tredjepart. Derfor kunne den anden værdi [...] (den mulige salgsværdi i udlejet stand på grundlag af fremlejeaftalerne) kun realiseres af NEC og ikke af en tredjepart. Denne »blandede« fremgangsmåde bestyrker argumentet om, at det ikke ville have givet mening for en markedsaktør at fastsætte prisen for forkøbsretten på dette grundlag.
- (57) For det tredje og i fortsættelse af dette gælder det, at hvis udgangspunktet er, at ikke en tredjepart, men NEC skulle give afkald på forkøbsretten, synes den resulterende pris, der skulle betales for NEC's afkald på forkøbsretten, ikke at vurdere NEC's »mistede fordele« ved at give afkald på forkøbsretten korrekt. Ifølge Nederlandene mistede NEC en potentiel fordel på 2 mio. EUR ved at give afkald på sin forkøbsret (betragtning 33). Kommissionen bemærker imidlertid, at NEC kunne forventes at blive ved med stå for driften af anlægget, selv efter at den havde givet afkald på sin forkøbsret. Derfor ville den fortsat modtage de lejeindtægter, som dannede grundlag for den anden værdi, der blev anvendt i fastsættelsen af prisen for transaktionen [...]. Kommissionen mener, at den faktiske fordel, som NEC mistede ved at give afkald på sin forkøbsret, i stedet ville svare til lejen til kommunen, som den ikke længere ville skulle betale, hvis den havde købt anlægget.
- (58) For det fjerde betalte kommunen under alle omstændigheder mere end det beløb, der blev fastsat på grundlag af vurderingsrapporten ([...] se betragtning 33). Kommissionen mener, at i hvert fald forskellen mellem de to værdier udgør støtte. Ifølge de nederlandske myndigheder skyldes forskellen forhandlinger med NEC, og under alle omstændigheder bliver det fulde beløb på 2,2 mio. EUR tilbagebetalt. Nederlandene har faktisk forklaret, at forlængelsen af lejeperioden og stigningen i den årlige leje sikrer, at transaktionen er budgetneutral for kommunen (betragtning 36).
- (59) For det femte bemærker Kommissionen med hensyn til denne tilbagebetaling, at NEC's brug af de 2,2 mio. EUR til at dække de udestående beløb og lejeløb, som den skyldte kommunen, ikke kan betragtes som tilbagebetaling. Hvad angår stigningen i den årlige leje (betragtning 36), kan dette kun betragtes som tilbagebetaling af støtte, hvis stigningen fuldt ud repræsenterer leje over markedsniveauet. Nederlandene har ikke fremlagt beviser til støtte for påstanden om, at den højere leje pr. januar 2011 kan betragtes som værende leje over markedsniveauet. I denne henseende bemærker Kommissionen, at den leje, NEC betalte til kommunen for hele anlægget, er lavere end den leje, NEC aktuelt modtager for at fremleje visse dele af anlægget, mens det fremgår af vurderingsrapporten, at NEC kunne få en endnu højere leje i fremtiden.
- (60) Kommissionen bemærker endvidere, at selv om det oprindelige lejeniveau var i overensstemmelse med markedsvilkårene under hensyntagen til omstændighederne på daværende tidspunkt (betragtning 34), synes i hvert fald nogle af de faktorer, der trak den lejepris, der blev fastsat på det tidspunkt, ned, ikke længere at være relevante på tidspunktet for fastsættelse af det nye lejeniveau. De risici, der er forbundet med at drive anlægget, kan navnlig formodes at være ændret nu, hvor anlægget har kørt med succes i mere end fem år. Det spillede

heller ikke længere en rolle, at NEC havde givet afkald på retten til at erhverve brugsretten, fordi den pågældende transaktion afgjorde spørgsmålet om det fremtidige ejerskab. Derfor kunne det forventes, at markedslejeniveauet i januar 2011 ville være højere end i 2003, da lejeaftalen mellem kommunen og NEC blev indgået. Hvis det er tilfældet, kan den hævede leje ikke fuldt ud betragtes som svarende til tilbagebetaling af støtte.

- (61) Det bør også bemærkes, at tilbagebetalingen fandt sted over en periode på 33 år, og at fremtidige betalinger ikke er blevet tilbagediskonteret.
- (62) Vigtigst af alt har Nederlandene ikke fremlagt beviser for, at kommunen foretog en grundig vurdering og beregning af markedslejeniveauet, før den fastsatte den hævede leje. I stedet var det udgangspunktet for beregningen af det nye lejeniveau, at transaktionen skulle være budgetneutral.
- (63) For det sjette er de fordele, som kommunen opnåede med denne transaktion, og deres proportionalitet i forhold til den direkte udgift på 2,2 mio. EUR ikke klare. Det fremgår, at kommunen har betalt meget mere, end hvad den nogensinde kunne have fået ved et salg af anlægget (i udlejet stand), blot for at sikre det ejerskab, den allerede havde. Kommunen har gjort gældende, at den økonomiske risiko ved TIP-byggeriet var meget stor i lyset af byggeriets forventede indvirkning på kommunens økonomi. Den forventede merværdi ved at fortsætte som ejer af anlægget kan delvis forklare, hvorfor kommunen var villig til at betale en højere pris. Kommunen har imidlertid ikke lavet en egentlig cost-benefit-vurdering af transaktionen, som tager højde for denne langsigtede værdi af TIP-projektet. Kommissionen mener, at en markedsaktør ville have foretaget en grundigere vurdering af det forventede afkast ved at købe forkøbsretten.
- (64) Endelig mener Kommissionen stadig, at kommunen ud fra de oplysninger, der var tilgængelige på daværende tidspunkt, ikke i tilstrækkelig grad tog højde for de økonomiske problemer, som NEC havde dengang, og deres betydning for klubbens evne til at købe brugsretten til De Eendracht. Selv om tredjeparter havde vist en interesse i at indgå et partnerskab med NEC, kunne den generelle økonomiske situation ikke ignoreres, hvilket kunne forventes at påvirke NEC's forhandlingsposition til fordel for kommunen.
- (65) Af alle ovenstående grunde mener Kommissionen ikke, at kommunen handlede som en markedsøkonomisk aktør ville have gjort, men i stedet ydede støtte til NEC for at give afkald på forkøbsretten på et beløb på 2,2 mio. EUR. Der er ikke muligt at beregne det nøjagtige beløb med de oplysninger, som Nederlandene har fremsendt. Så længe det maksimale beløb på 2,2 mio. EUR kan betragtes som nødvendigt for at opfylde omstrukturingsplanen, er det nøjagtige støttebeløb irrelevant for vurderingen af foreneligheden.

4.2. Vurdering i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c)

- (66) Kommissionen skal vurdere, om støtteforanstaltningen til fordel for NEC kan betragtes som forenelig med det indre marked. Med hensyn til undtagelserne i traktatens artikel 107, stk. 3, bemærker Kommissionen, at ingen af de nederlandske regioner falder ind under undtagelsen i traktatens artikel 107, stk. 3, litra a). Den pågældende støtteforanstaltning fremmer ikke virkeliggørelsen af et vigtigt projekt af fælleseuropæisk interesse, ligesom den ikke afhjælper en alvorlig forstyrrelse i den nederlandske økonomi, jf. artikel 107, stk. 3, litra b). Støtteforanstaltningen kan heller ikke siges at fremme kulturen og bevare kulturarven, jf. traktatens artikel 107, stk. 3, litra d).

4.2.1. Gældende retningslinjer

- (67) Hvad angår undtagelsen i traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), dvs. støtte til fremme af udviklingen af visse erhvervsregioner eller økonomiske regioner, når den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, har Nederlandene hævdet, at denne undtagelse kunne anvendes, hvis Kommissionen konkluderede, i strid med Nederlandenes holdning, at den pågældende foranstaltning udgør statsstøtte.
- (68) I sin vurdering af begrebet »udvikling af økonomiske aktiviteter« i sportssektoren tager Kommissionen behørigt højde for traktatens artikel 165, stk. 1, og sidste led i artikel 165, stk. 2, hvori det fastlægges, at EU skal bidrage til at udvikle sportens europæiske dimension og i den forbindelse tage hensyn til specifikke forhold, dens strukturer, der bygger på frivillighed, og dens sociale og uddannende funktion.

- (69) I sin vurdering af støtteforanstaltninger i henhold til traktatens artikel 107, stk. 3, litra c), har Kommissionen udstedt en række forordninger, rammebestemmelser, retningslinjer og meddelelser vedrørende de støtteformer og horisontale eller sektormæssige formål, som støtten tildeles for.
- (70) Kommissionen mener, at det er passende at vurdere, om kriterierne i rammebestemmelserne⁽¹⁰⁾ finder anvendelse. I denne forbindelse bemærker Kommissionen, at rammebestemmelserne ikke udelukker professionel fodbold. Denne økonomiske aktivitet er således omfattet af rammebestemmelserne.
- (71) I juli 2014 offentliggjorde Kommissionen nye rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder⁽¹¹⁾. De gælder dog ikke denne ikke-anmeldte støtte, som blev tildelt i 2010. Ifølge punkt 137 i de nye rammebestemmelser ville dette kun være tilfældet for rednings- eller omstrukturingsstøtte, der er tildelt uden forudgående godkendelse, hvis al støtten eller en del heraf er blevet ydet efter rammebestemmelsernes offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*. Ifølge punkt 138 i rammebestemmelserne fra 2014 vil Kommissionen i alle andre tilfælde foretage undersøgelsen på grundlag af de rammebestemmelser, der var gældende på det tidspunkt, hvor støtten blev ydet, i dette tilfælde rammebestemmelserne fra før 2014.

4.2.2. NEC som en kriseram virksomhed

- (72) Ifølge rammebestemmelsernes punkt 10, litra c), betragtes en virksomhed, uanset dens selskabsform, som værende kriseram, hvis den efter de nationale regler opfylder betingelserne for kollektiv insolvensbehandling m.v. Ifølge punkt 11 i rammebestemmelserne kan en virksomhed alligevel anses for kriseram, selv om ingen af disse omstændigheder foreligger, hvis de sædvanlige tegn på, at en virksomhed er kriseram, er til stede, såsom voksende underskud, stigende gældsætning, faldende cash flow osv. En kriseram virksomhed er kun støtteberettiget, når det kan godtgøres, at den er ude af stand til at komme på fode igen med egne midler eller med midler fra sine ejere/aktionærer eller fra markedskilder.
- (73) Nederlandene havde oprindeligt anført, at NEC ikke var en kriseram virksomhed i 2008/09. De omstændigheder, der beskrives i betragtning 16, antyder imidlertid, at NEC havde økonomiske problemer, som var alvorlige nok til at true dens fremtid som professionel fodboldklub. NEC var derfor tydeligvis en kriseram virksomhed ifølge Kommissionen. I deres svar på åbningsafgørelsen anerkendte Nederlandene, at NEC var en kriseram virksomhed og havde været det på tidspunktet for transaktionen. Den fremlagde yderligere beviser herfor (se betragtning 40), som navnlig viste, at NEC's resultat havde været negativt og faldende over tid. Foreneligheden af statsstøtten til NEC vil derfor blive vurderet efter rammebestemmelserne.

4.2.3. Genoprettelse af den langsigtede rentabilitet

- (74) I afsnit 3.2 kræves det i rammebestemmelserne, at der, for at der kan ydes støtte, skal iværksættes en omstrukturingsplan (se punkt 34-37 i rammebestemmelserne), der inden for en rimelig tidshorisont skal gøre virksomheden rentabel på længere sigt. Kommissionen bemærker, at sådanne betingelser blev opstillet i forbindelse med den plan, NEC udarbejdede til KNVB i august 2010.
- (75) I denne forbindelse minder Kommissionen om, at alle nederlandske professionelle fodboldklubber modtager en licens fra KNVB, i henhold til hvilken de skal opfylde visse betingelser. En af forpligtelserne i det aktuelle system vedrører klubbens finansielle sundhed. Tre gange hver sæson bliver en klubs økonomi vurderet på grundlag af regnskaber, der bl.a. beskriver dens finansielle situation, samt budgettet for næste sæson. På grundlag af disse regnskaber bliver klubberne inddelt i tre kategorier (1: utilstrækkelig, 2: tilstrækkelig, 3: god). Der kan stilles krav om, at klubber i den første kategori skal fremlægge en plan for forbedringer for at rykke op i kategori 2 eller 3 inden for en periode på tre år. Hvis klubben ikke overholder planen, kan KNVB pålægge sanktioner, herunder give en officiel advarsel, fratage klubben point og — som den ultimative sanktion — trække licensen tilbage. Det bør også i denne forbindelse bemærkes, at en professionel fodboldklub i Nederlandene, som erklæres konkurs, mister sin licens. Hvis der efterfølgende grundlægges en ny klub, har den ikke direkte adgang til den professionelle fodboldliga, men skal starte i den næstbedste amatørliga.

⁽¹⁰⁾ Jf. fodnote 5.

⁽¹¹⁾ Meddelelse fra Kommissionen — Rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte ikke-finansielle virksomheder (EUT C 249 af 31.7.2014, s. 1).

- (76) NEC blev indplaceret i kategori 1 på grundlag af de finansielle oplysninger fra sæsonen 2009/10. Omstruktureringsplanen beskrev de tiltag, der skulle gennemføres for at få kategori 2-status (inden 2012/13).
- (77) I omstruktureringsplanen blev det problematiske forhold mellem omsætning og omkostninger angivet som den vigtigste årsag til NEC's økonomiske problemer. Det drejede sig især om høje personaleomkostninger, mens lavere medieindtægter også bidrog til det negative resultat. Omstruktureringsplanen fokuserede på omkostningsreduktion, og det var især spillerudgifter der skulle spares på. Planen omtalte foranstaltninger som personaleudskæringer (herunder en reduktion i antallet af registrerede spillere), lønstop og lønnedgang for nye spillere samt lavere bonusser. Inden for tre år skulle forholdet mellem personaleomkostninger og omsætning bringes ned under [...] % (i forhold til [...] % i marts 2010). Planen indeholdt også nedskæringer på flere andre udgifter, f.eks. til træning af ungdomsspillere (fodboldakademi). Investeringer i immaterielle eller materielle anlægsaktiver på mere end [...] EUR godkendes af KNVB-licenskommissionen, hvilket i praksis betød, at NEC ikke kunne gennemføre nogen transferer.
- (78) Kommissionen mener, at omstruktureringsplanen tager hånd om årsagerne til NEC's finansielle vanskeligheder, navnlig omkostningerne til personale og spillere i form af løn og transferbetalinger. En professionel fodboldklub kan ikke ventes at foretage en diversifikation i retning af andre markeder, jf. rammebestemmelserne. Den kan dog godt forventes at foretage besparelser på sine kerneaktiviteter, og dette har NEC gjort. Omstruktureringsplanen er ikke afhængig af eksterne faktorer, som NEC kan forfølge, men ikke fuldstændig kontrollere, som f.eks. at finde flere sponsorer eller en stigning i antallet af tilskuere.
- (79) I budgettet for sæsonen 2010/11 forudsagde NEC, at den ville forbedre sit resultat [...] ved at nedbringe sine omkostninger [...]. Det endelige resultat var endnu bedre end budgetteret: Indtægterne faldt (lavere kampindtægter som følge af dårlige turneringsresultater, lavere medieindtægter, omfordeling af bytteindtægter), og omkostningerne faldt [...] også (fald i personaleomkostninger, besparelser på fodboldakademiet, reduktion af reklameomkostninger). I december 2011 tildelte KNVB NEC kategori 2-status.
- (80) Kommissionen konkluderer, at omstruktureringsplanen fra august 2010 løste årsagerne til NEC's økonomiske vanskeligheder, således at klubben på lang sigt kunne blive levedygtig igen.

4.2.4. Forhindring af urimelige konkurrencefordrejninger på grund af støtten

- (81) I punkt 38-42 i rammebestemmelserne stilles der krav om, at modtageren skal give modydelser for at minimere støttens konkurrencefordrejende virkning og afbøde dens skadelige virkninger for samhandelsvilkårene. I åbningsafgørelsen bemærkede Kommissionen den særegne karakter af professionel fodbold i denne henseende og foreslog en række foranstaltninger, som for professionel fodbold kunne fortolkes som modydelser inden for rammebestemmelsernes betydning, som f.eks. begrænsning af registrerede spillere inden for det nationale fodboldforbunds grænser, accept af et lavere loft over lønningerne end de almindelige standarder i sektoren, et forbud mod at betale transferomkostninger for nye spillere i en vis periode eller en stigning i aktiviteter til gavn for samfundet.
- (82) Som forklaret i betragtning 77 har NEC reduceret antallet af medarbejdere og registrerede spillere samt lønningerne til dem. Lønningerne skulle ned til under 60 % af omsætningen. Der måtte ikke foretages nogen transferbetalinger for nye spillere i omstruktureringsperioden. Kommissionen konkluderer, at de krævede modydelser i rammebestemmelserne blev givet, og dette betød, at NEC's konkurrencemæssige position i professionel fodbold blev svækket.

4.2.5. Begrænsning af støtten til et minimum

- (83) Ifølge punkt 43-45 i rammebestemmelserne skal støttebeløbet og støtteintensiteten begrænses til det absolutte minimum. Støttemodtagere forventes at yde et betydeligt bidrag til omstruktureringsplanen med egne midler.
- (84) Kommissionen bemærker, at omstruktureringsplanen i høj grad er finansieret af eksterne private virksomheder ud over de interne besparelser. Transaktionen med [...] (betragtning 37) gav NEC ca. 4 mio. EUR i ekstern finansiering. Endvidere blev afdragsvilkårene for et lån fra [...] ændret i 2010. I stedet for forpligtelsen til førtidig indfrielse [...] blev afdragene fra da af baseret på transferindtægter, hvilket havde en positiv effekt på NEC's likviditet (se betragtning 43). Eksterne og egne bidrag svarer med andre ord til mere end 4,25 mio. EUR, og

dermed udgør støtten, som beløber sig til højst 2,2 mio. EUR, ikke mere end ca. 35 % af den samlede omstrukturering. Dette opfylder kravet i punkt 44 i rammebestemmelserne om, at mindst 40 % af omkostningerne til omstruktureringen for en mellemstor virksomhed som NEC skal betales af støttemodtagerens egne midler, herunder ekstern finansiering, der viser en tro på støttemodtagerens levedygtighed.

4.2.6. Tilsyn og årlige rapporter

- (85) I henhold til punkt 49 i rammebestemmelserne skal medlemsstaten indsende oplysninger om en tilfredsstillende gennemførelse af omstrukturingsplanen på grundlag af regelmæssige og detaljerede rapporter. Punkt 51 indeholder mindre strenge betingelser for små og mellemstore virksomheder, for hvilke det normalt er tilstrækkeligt at fremsende resultatopgørelse og balance. Nederlandene har forpligtet sig til at fremsende disse rapporter.

4.2.7. Princippet om engangsstøtte

- (86) I punkt 72-77 i rammebestemmelserne henvises der til princippet om engangsstøtte, ifølge hvilket der kun må ydes omstrukturingsstøtte én gang i løbet af en periode på 10 år.
- (87) Nederlandene har forpligtet sig til at overholde princippet om engangsstøtte i rammebestemmelserne. De har bekræftet, at de ikke ydede rednings- eller omstrukturingsstøtte til NEC i en periode på 10 år forud for transaktionen. Overensstemmelse med markedsvilkårene vil også være udgangspunktet for eventuelle nuværende eller fremtidige forhandlinger med NEC.

5. KONKLUSION

- (88) Kommissionen konstaterer, at Nederlandene ulovligt har gennemført støtten til NEC i strid med traktatens artikel 108, stk. 3. Denne støtte kan dog anses for at være forenelig med det indre marked som omstrukturingsstøtte i henhold til rammebestemmelserne, eftersom alle betingelserne for denne støtte i rammebestemmelserne er opfyldt —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Den statsstøtte, som Nederlandene har gennemført til fordel for fodboldklubben NEC i Nijmegen, er forenelig med det indre marked, jf. artikel 107, stk. 3, litra c), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Kongeriget Nederlandene.

Udfærdiget i Bruxelles, den 4. juli 2016.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen

BERIGTIGELSER

Berigtigelse til Rådets afgørelse (EU) 2016/1970 af 29. september 2016 om undertegnelse på Den Europæiske Unions vegne og om midlertidig anvendelse af partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde mellem Den Europæiske Union og dens medlemsstater på den ene side og New Zealand på den anden side

(Den Europæiske Unions Tidende L 304 af 11. november 2016)

Offentliggørelsen af Rådets afgørelse (EU) 2016/1970 skal anses for ugyldig.

ISSN 1977-0634 (elektronisk udgave)
ISSN 1725-2520 (papirudgave)

Den Europæiske Unions Publikationskontor
2985 Luxembourg
LUXEMBOURG

DA